

Berichten uit de Westelijke Binnenstad
Dit blad biedt naast buurtinformatie
een platform waarop lezers hun visie op actuele
zaken kenbaar kunnen maken.
Zie de Webkrant: www.amsterdamwebkrant.nl

Uitgave van
Wijkcentrum Jordaan & Gouden Reel
jaargang 11 nummer 2
april/mei 2013

Verzetsman in vrouwenkleding
André Schmidt kreeg in WOII speciale
opdrachten en beleefde angstige momenten.
Op zijn 20ste verjaardag werd hij opgepakt.
Een interview door Wim Huissen 3

Onrust in de Rozenstraat
Actiegroep Red de Rozenstraat is tegen
de komst van een hotel in het voormalige
COC-gebouw. De peuterspeelzaal zou
daarvoor na 40 jaar moeten verdwijnen 4

Jordaan & Gouden Reel

‘Stadsdeel West wil wat niemand wil’

Strijd om behoud van open water Westerdok

Stadsdeelraad West zal op 23 april een bestemmingsplan aannemen waarin het onderdeel ‘Kop Westerdok’ is opgenomen. Het Westerdok ligt grotendeels in stadsdeel Centrum, maar ongeveer een achtste van het gebied valt onder West. Stadsdeel West wil in het stukje water rond de historische steiger van de voormalige Meel- en Broodfabriek extra ligplaatsen en een loopsteiger aanleggen. Daar is in de buurt geen draagvlak voor. De Vereniging tot Behoud van het Westerdok voert nu actie om de plannen af te wenden.

Hoe heeft het zover kunnen komen? Vanuit de buurt zijn er in al die jaren geen positieve geluiden over de plannen gehoord. In 1999 kwam het toenmalige stadsdeel Westerpark met het idee om rond de Zeeheldenbuurt langs alle kades een loopsteiger aan te brengen. Deze rondgang met de exotische naam Robinsonade zou bewoners en toeristen meer zicht moeten geven op de aantrekkelijke waterpartijen van de Oude Houthaven, de Singelgracht, de Zoutkeetsgracht en het Westerdok.

FOTO VERENIGING BEHOUD WESTERDOK

De steiger van de voormalige Meel- en broodfabriek in het Westerdok

Hoewel er in bijna 15 jaar nog geen meter van dit houten wandeltraject is gerealiseerd, wordt dit idee nu aangegrepen als fundament onder het Westerdokplan. Een tweede argument van het dagelijks bestuur van West is een in 2005 verleende ligplaatsvergunning voor ‘fluisterbotenverhuur’ aan de te bouwen Robinsonade in het Westerdok. Het stadsdeelbestuur heeft dat ligplaatsbesluit destijds genomen zonder de deelraad of de buurt daarbij te raadplegen. Nu al zijn fluisterboten te huur aan de Zandhoek op nog geen 50 meter van de beoogde nieuwe locatie.

Dodenherdenking Stille tocht en concert op 4 mei

Op zaterdag 4 mei om 19.30 uur vertrekt vanaf het Marnix de stille tocht naar de Noordermarkt, waar om 20.00 uur de jaarlijkse Dodenherdenking en kranslegging plaatsvindt.

Ook dit jaar heeft de Noorderkerk haar deuren opengesteld voor het aansluitende herdenkingsconcert door het Amsterdams Bach Consort in samenwerking met Collegium Delft o.l.v. Niek Idelenburg. Met Sinan Vural, bariton, en Machteld van Delft, viool.

Stille tocht naar Noordermarkt, vertrek Marnixbad, Marnixstraat om 19.30 uur
Herdenkingsconcert, Noorderkerk 20.15 uur, toegang gratis

Democratisch geweten

In de commissievergadering van stadsdeel West op dinsdag 2 april werd duidelijk dat wethouder Godfried Lambriex (PvdA) de deelraad gijzelt, door te wijzen op het risico van schadeloos als de nieuwe ligplaats voor botenverhuur niet zou doorgaan. Alleen de D66-fractie appelleerde nog aan het democratisch geweten van de raad door het gebrek aan draagvlak te onderstrepen. Maar Lambriex wist zijn troepen weer vrij gemakkelijk in het gareel te krijgen en alle insprekers hadden het nakijken.

De Vereniging tot Behoud van het Westerdok heeft ook de fracties van deelraad Centrum benaderd voor een mening over dit plan. De vereniging beschouwt het Westerdok als één gebied. Het gedeelte dat onder stadsdeel Centrum valt, is in de afgelopen tien jaar ingrijpend veranderd door bebouwing op grote schaal en door toename van het aantal aangemeerde boten. Alle reden om wat nu nog open is onbebouwd te laten. Maar de fracties van Centrum schuiven deze hete aardappel graag door naar hun broeders in West. Partijpolitiek over de stadsdeelgrens heen is blijkbaar teveel gevraagd.

Steunbetuigingen

Op dinsdag 23 april gaat in de beslissende raadsvergadering van West het doek vallen voor dit laatste open en ongerepte stukje Westerdok. De Vereniging tot Behoud heeft alle raadsleden uitgenodigd om zaterdag 13 april om 16.00 uur ter plaatse nog een laatste keer van gedachten te wisselen. Hierbij zullen ook de tientallen steunbetuigingen, die per e-mail uit de buurt zijn ontvangen, aan hen overhandigd worden.

Om deelraad-West ervan te overtuigen dat het resterende water rond het Westerdok open moet blijven, heeft de Vereniging tot Behoud zoveel mogelijk steunbetuigingen nodig. Ga naar onze site: www.westerdok.info en mail ons terug met het bericht IK STEUN!

Vereniging tot Behoud van het Westerdok

**Blues en Boogie Woogie
in het Pianola Museum**

Blueszangeres Tineke Schoemaker en pianist Han van Dam maken al sinds 1974 deel uit van de bekende Haarlemse bluesband Barrelhouse. Vrijdagavond 24 mei treden zij op in het Pianola Museum. Daarnaast laten zij het publiek meeluisteren naar pianolarollen van Boogie Woogie-pianisten uit de jaren '20 en '30. Tineke Schoemaker behoort tot de meest briljante bluesvertolkers van ons land. Vorig jaar werd zij onderscheiden met de Award for Best Dutch Blues. Gast op deze avond is pianist Eeco Rijken Rapp, die aanschuift voor adembenemende Boogie Woogie-duetten. Pianola Museum, Westerstraat 106, vrijdag 24 mei, 20.30 uur, toegang 15 euro (65+ en CJP 12,50)

Deelraad verdeeld over Johnny Jordaanplein

De deelraad van Centrum was het er vorige maand over eens dat het Johnny Jordaanplein zijn karakter moet behouden. Niet de sfeer van het plein stond ter discussie, maar wel het transformatorhuisje.

Een architect sprak namens de opstellers een burgerinitiatief. Hij pleitte voor het behoud van het beschilderde transformatorhuisje, dat hij ‘een spontaan monument’ noemde. Groen-Links, D66 en VVD willen niet dat het huisje daar blijft staan. PvdA-deelraadslid Joop Lahaise vindt het nog te vroeg om te stemmen over sloop. ‘Het monumentale karakter had ik mij niet zo gerealiseerd.’ Ook Frans Icke (SP) werden de ogen geopend: ‘Kennelijk zijn er leuke dingen met het huisje te doen.’ Het dagelijks bestuur van het stadsdeel wil recht doen aan het behoud van het Johnny Jordaanplein en gaat daarover in discussie met belanghebbenden. Maar het heeft ‘goede redenen’ om van het huisje af te willen. Die hebben te maken met verkeersveiligheid.’

Uitbreidingsplan Pianola Museum

Na meer dan 18 jaar is het de hoogste tijd om de impasse in de ontwikkeling van het Pianola Museum te doorbreken. Op 9 april stond het uitbreidingsplan van het museum op de agenda van de commissievergadering Bouwen en Wonen van stadsdeel Centrum. Het is nu aan het stadsdeel om de knoop door te hakken.

Welke oplossing biedt het Pianola Museum de beste garantie voor de toekomst? Blijven huren, en zo ja voor welk bedrag? Of fondsen zien te werven om het pand aan te kopen? Dat laatste lijkt de beste aanpak, maar is die ook financieel haalbaar? Een mecenas die een dergelijk bedrag even ophoest, is niet gauw gevonden. De meeste donateurs van het museum zijn helaas niet zo vermogend. Maar we hebben goede hoop dat het museum op veel sympathie kan rekenen en dat stadsdeel Centrum wil meedenken over een mogelijke oplossing.

Als het uitbreidingsplan eenmaal wordt uitgevoerd, zal het museum eindelijk kunnen uitgroeien tot een bloeiend instituut dat ten minste driemaal zoveel bezoekers kan ontvangen. Ook het stadsdeel is daarbij gebaat.

Kasper Janse
Pianola Museum
Westerstraat 106
www.pianola.nl

Deel Appeltjesmarkt wordt groen gebied

GroenLinks wil dat de Appeltjesmarkt in de toekomst wordt ingericht als een mooi groen gebied. Op 26 maart werd in de stadsdeelraad een motie van de partij aangenomen om bij de herontwikkeling van de Appeltjesmarkt een flink deel van de ruimte voor groen te reserveren.

Tegelijkertijd kan dan op de naastgelegen Groenmarkt een 'duurzaamheidsslag' worden gemaakt door te investeren in energieneutrale en tijdsbestedige woningen voor lagere en middeninkomens.

GroenLinks-deelraadslid Fred Kramer: 'Stukken grond die nog ontwikkeld kunnen worden, zijn in het centrum schaars. Daarom is het prachtig dat het ons is gelukt in die dichtbebouwde binnenstad toch nog een stuk parkachtig groen te kunnen inrichten.'

De Groenmarkt heeft tot dit moment de be-

stemming 'openbaar groen'. Kramer: 'Het tegenhouden van de bebouwing op deze plek zou een miljoenenstrop voor het stadsdeel betekenen in deze financieel onzekere tijden. De besluiten van de stadsdeelraad zullen niet alleen de duurzame ontwikkeling op de Groenmarkt ten goed komen, de buurt kan straks ook genieten van een fraai stukje parkachtig groen op de Appeltjesmarkt.'

De motie van GroenLinks werd mede ingediend door de SP en gesteund door de PvdA.

Herman Verschuren 1942-2013

Op 20 februari is ('Ome') Herman Verschuren op 71-jarige leeftijd overleden. Herman kwam ruim dertig jaar geleden met zijn twee dochters bij Ons Genoegen, en is er niet meer weggegaan. Al die jaren was hij een geweldige vrijwilliger en nam hij een zeer belangrijke plaats in bij onze vereniging. Altijd actief, en niets was hem teveel.

Elke maand maakte Ome Herman het clubblad, met daarin het laatste nieuws, de evenementenkalender, de verjaardagskalender en zelfgemaakte foto's van de verschillende clubactiviteiten. Samen met zijn vrouw Thea verzorgde hij 21 jaar lang de route voor het jaarlijkse wandelweekend door 'Oud Amsterdam'. Dat was elke keer een enorme klus. Daarnaast maakte het Herman en Thea Verschuren Verschuren voor de wandelclub van Ons Genoegen ieder jaar een keuze uit de routes in de agenda van de Noord-Hollandse Wandelsport Bond. Op de woensdagmiddagen ging Ome Herman met de kinderen zeilboten maken en figuurzagen op de hobbyclub. Jarenlang bespeelde hij de grote trom in de Drumfanfare. Op het jaarlijkse kinderkamp gaf hij leiding aan de 'grote jongens' en hielp altijd mee bij het opbouwen en afbreken van het kamp. Herman was voor iedere reparatie- en schilderklus te vinden. Kortom, hij stond altijd voor iedereen klaar.

Herman Verschuren was iemand om nooit te vergeten, een icoon van Ons Genoegen. Wij zullen hem heel erg missen. Het bestuur wenst Thea, de kinderen, kleinkinderen en verdere familie en vrienden veel sterkte in de komende tijd.

Bestuur, leden en kinderen van Ons Genoegen

Vrijwilligers (pre-)terminale zorg gevraagd

Steeds meer mensen kiezen ervoor om de laatste fase van hun leven in hun eigen vertrouwde omgeving door te brengen, omringd door familie of vrienden. Tijd en liefdevolle aandacht van vrijwilligers terminale zorg kunnen hierbij van onschatbare waarde zijn. Markant, Centrum voor Mantelzorg, zet deze vrijwilligers in.

De vrijwilligers bieden hulp zoals familie en vrienden of burens die kunnen geven: helpen bij eten of drinken, de zieke verfrissen en weer 'lekker' in bed leggen, of als dat nog mogelijk is, samen een iets ondernemen: een wandeling naar een museum of naar de markt. De vrijwilligers komen zolang dat nodig is één of enkele dagdelen per week. Zij krijgen een training en een onkostenvergoeding.

Wilt u één van die vrijwilligers zijn? U hoeft geen speciale vaardigheden te hebben. Het gaat om inlevingsvermogen, oog én respect voor de eigenheid van mensen. Voor vragen en verdere informatie kunt u contact opnemen met de coördinatoren van de afdeling palliatieve zorg van Markant, Centrum voor Mantelzorg, via tel. 020-886 88 00 of kijk op: www.markant.org/vptz-amsterdam

kinderdagverblijven, buitenschoolse opvang, scholen & educatie, opvoeding & ontwikkeling, speeltuinen & buitenspeelclubs, peuterspeelzalen & voorscholen, actief burgerschap & participatie, buurt-, tiener- & jongerencentra
www.ijsterk.nl 020 5210200

Osira garandeert oud-bewoners terugkeer naar Bernardus

Bewoners van het 'oude' woonzorgcentrum Bernardus die naar de tijdelijke locatie Groenhof zijn verhuisd, hoeven zich volgens Osira Amstelring geen zorgen te maken. De terugkeergarantie blijft voor deze bewoners van kracht. De bouwvoorbereidingen voor het nieuwe Bernardus lagen enige tijd stil, mede vanwege Osira's onderhandelingen met bedrijven die meer expertise hebben op het gebied van grondzaken, vastgoed en bouw. Als deze onderhandelingen zijn afgerond, gaat de nieuwbouw van start en geeft de zorgorganisatie een overzicht van de stand van zaken. Osira wil zich zelf weer volledig gaan toeleggen op zijn kerntaak: het leveren van zorg.

Jordaan & GoudenReael

- 4 SteenGoed, leerlingen van twee basisscholen maken hun eigen gevelsteen Actiegroep tegen hotel in de Rozenstraat
- 5 Jan Jaap van der Wal presenteert 'Panache'
- 6 Hans Sizoo over 'Beckmann, Perseus en Beckman' 'Es wechself die Zeiten' in Rode Bioscoop
- 7 Open Ateliers Westelijke Eilanden, route en deelnemers 'Black Box' in atelier De IJzerstaven
- 8 Hoe de Posthoornkerk aan die bijnaam kwam Groenactiviteiten in het voorjaar Opzomeren rondom de Laurierhof
- 9 De beginjaren van de Jordaan Snuffel Award voor De Dierencapel
- 10 Subsidie voor buurtgroepen Buurtsprekuren openbare ruimte
- 11 Risico overbelasting mantelzorgers Hogere inkomens gaan meer huur betalen Bijeenkomsten 'Diabetes voorkomen'

ADVOCATENKANTOOR

Seegers & Lebouille

Met problemen op het gebied van huur van woon- en bedrijfsruimte, werk en ontslag, uitkeringen, verblijfsvergunningen, huwelijk en echtscheiding, letselschade en strafrecht kunt u bij ons terecht.

Juridisch advies uitsluitend na telefonische afspraak

ADVOCATENKANTOOR

Seegers & Lebouille

Egelantiersgracht 576
1015 RR Amsterdam

tel.: 420 08 88, fax: 638 30 22
advocaten@seegers-lebouille.nl

GUNTERS & MEUSER bv

Al meer dan 180 jaar
DE VAKZAAK IN IJZERWAREN,
HANG EN SLUITWERK, GEREEDSCHAP

in de Jordaan

SPECIALIST IN BEVEILIGINGSARTIKELLEN

Egelantiersgracht 2-6 Tel. 622 16 66

PEDICURE

- Behandeling voor diabetes- en reumapatiënten: € 29,50 (vergoeding door uw zorgverzekeraar is mogelijk)
- Reguliere pedicurebehandeling: € 29,-

ANNEMARIE BRUNING PEDICURE PRAKTIJK & NAGELSTUDIO

Nassaukade 311
1053 LR Amsterdam
Telefoon (020) 612 60 41
E-mail: info@annemariebruning.nl
www.annemariebruning.nl
Behandeling volgens afspraak.

Onderduik bij kosten van de kerk

Verzetsman in groengrijze pied-de-poule

Nadat ik in deze krant verslag had gedaan van mijn nostalgische rondgang door de Planciusbuurt, ontving ik een e-mail van André Schmidt (88). Hij schreef dat hij een bijzondere herinnering had aan de Haarlemmerpoortkerk. Hoe komt een jongen uit Bussum terecht in de Planciusstraat? We zochten hem op.

André Schmidt woont intussen al jarenlang met veel plezier in de Jordaan. Hij komt uit een gereformeerd gezin dat in Bussum woonde. ‘Op één van de vele fietstochten met mijn vader kwamen we bij vliegveld Soesterberg. Ik genoot ervan de militaire vliegtuigen te zien opstijgen en landen. Mijn toekomst stond vast: ik zou piloot worden. Om verkeersvlieger

André Schmidt dankte zijn leven aan een fles ‘Schnaps’ en twee Duitse officieren

te worden moest je naar de Kweekschool voor de Scheepvaart op de Prins Hendrikkade in Amsterdam. Maar die was helaas volgeboekt, er konden geen leerlingen meer bij. Men adviseerde mij naar de Kweekschool voor Machinisten op de Overtoom te gaan. Die school bleek een vergaarbak van jongens die van het lyceum of gymnasium kwamen, maar ook van jongens die net als ik een toevluchtsoord zochten.

‘Intussen was de oorlog uitgebroken. Ik fo-

rensde iedere dag tussen Bussum en Amsterdam en leerde er van alles, van de werking van stoommachines tot het vlakvlijen van ijzer. Het was helaas van korte duur. Bij een inval door de Duitsers werden in de kelder van het schoolgebouw wapens gevonden. Directeur Van Mierlo en zijn zoon werden gearresteerd. Einde Kweekschool.’

Haarlemmerpoortkerk

‘Inmiddels was ik 18 geworden en moest onderduiken. Via een kennis van mijn vader kwam ik terecht bij een rechercheur van politie in Amsterdam. Deze was onder andere betrokken bij de distributie van de illegale stencils van *Trouw*. De rechercheur bezorgde mij een onderduikplaats bij het kinderloze echtpaar Bettink. De man was kosten bij de gereformeerde Haarlemmerpoortkerk in de Planciusstraat 19. ‘Ik was daar niet de enige onderduiker. Er was ruimte genoeg. Spoedig kwam zelfs een echtpaar bij ons wonen. De vrouw van dat echtpaar vond dat ik er wel wat meisjesachtig uitzag en daarom in aanmerking kwam om verzetwerk te doen. Als meisje verkleet zou ik immers op straat minder risico lopen om te worden opgepakt. Ik ging terug naar Bussum om te zien of de kleren van mijn oudste zuster mij pasten. Zij had een mantelpakje van grove licht-groen-grijze *pied-de-poule*. Dat was ideaal. Ook haar schoenen met lage hakken pasten goed, maar waren voor mij niet gemakkelijk om aan te wennen. Omdat mijn haar nog niet lang was, had ik een hoofddoekje om en een sjaaltje completeerde mijn damesuitrusting. Als ‘meisje’ kwam ik nu in aanmerking voor speciale opdrachten. Ik kreeg een vervalst persoonsbewijs met een pasfoto van de bekende fotostudio Gordon in de Kalverstraat.’

‘Mijn eerste opdracht was een bontmantel van een joodse vrouw ophalen. Zij woonde in de Apollobuurt en durfde niet meer naar huis. Ik

over de Jordaan. Bij het 50-jarig bestaan van het wijkcentrum bundelde hij zijn kennis over de historie van de wijk in een wandelgids getiteld *Jordaancanon*.

In 2000 werd ik zijn assistent. Eibert nam veel hooi op zijn vork, maar werd slechts voor drieënhalve dag betaald. Ik heb hem leren kennen als een doorzetter die niet vies was van overuren. Nu hij met pensioen gaat zal hij, naar eigen zeggen, zeeën van tijd hebben voor andere activiteiten. Maar de Jordaan is hem in zijn genen gaan zitten. Mocht het ooit tot een herziene uitgave van de *Jordaancanon* komen, dan zou hij daarin een eervolle vermelding verdienen.

Win Wassenaar

Op vrijdag 19 april van 16.30 tot 18.00 uur houdt het wijkcentrum een afscheidsreceptie voor Eibert in het Claverhuis, Elandsgracht 70. U bent van harte welkom hierbij aanwezig te zijn.

‘Koerierster’ André Schmidt, op deze pasfoto zonder hoofddoek

kreeg de sleutel van haar woning mee en stapte op het Haarlemmerplein op de tram. Op het trambalkon was het zo druk dat ik in de knel raakte. Mijn borsten – opgerolde sokken die ik op mijn hemd had gespeld – raakten helemaal van hun plaats. Bij de volgende halte kwam er een zitplaats vrij, die ik direct innam. Toen ik eenmaal zat, voelde ik dat ik eerst mijn rok had moeten gladstrijken. Een vrouw schuin tegenover mij leek vreemd naar me te kijken. Ik was blij toen ze eruit moest. De terugweg met de ingepakte bontmantel verliep gesmeerd. Ik begon eraan te wennen een meisje te zijn.’

Suikerbieten

‘Een andere opdracht was in Rotterdam in een villa bij de Kralingse Plas een damesfiets voor een koerierster op te halen. Een makkie dacht ik, even met de trein. Maar tussen Haarlem en Leiden kwamen we in het vizier van Engelse vliegtuigen die heen en weer in duikvlucht over de trein scheerden. De trein stopte en iedereen vluchtte het weiland in, waarna de trein in brand werd geschoten. Op mijn ongemakkelijke damesschoenen liep ik door de weilanden, op zoek naar vervoer. Gelukkig kon ik op een boerenkar meeliften naar Leiden. Van daar verder met de trein naar Rotterdam, waar ik de villa snel vond. Ik werd er hartelijk ontvangen, heb daar heerlijk gegeten en overnacht. De volgende dag met een zo goed als nieuwe fiets op luchtbanden terug naar Amsterdam. ‘Onderweg kreeg ik van een boer een zak suikerbieten. Daar deed je in de stad een moord voor. Verderop, in de Haarlemmermeer, kwam ik bij een zware betonnen wegversperring. Een Duitse soldaat stond erbij op wacht. Ik dacht er wel door de berm omheen te kunnen, maar de fiets zakte weg onder het gewicht van de suikerbieten op de bagagedrager. De soldaat kreeg medelijden met dat onbeholpen meisje en snelde toe om me te helpen. Maar ik moest wel beloven een keertje met hem uit te gaan. We spraken af dat ik hem zou ontmoeten in Amsterdam-Zuid, waar hij gelegerd was. Voor mij een extra reden om de beruchte Euterpestraat te mijden.’

‘Op mijn onderduikadres in de Planciusstraat zat het me niet lekker dat in het benedenhuis aan de overkant altijd een jongen voor het raam lag. Hij was kennelijk ziek, maar het gaf me een onveilig gevoel dat ik nu eens als jongeman en dan weer als jonge vrouw de deur uitliep. Dat moet hem opgevallen zijn. Ik zag me dus genoodzaakt een andere schuilplaats te vinden. Die vond ik bij Arie Touw in de Van Alphenstraat, het centrale stenciladres van het verzetsblad *Trouw* in Amsterdam. Daar ontwierp ik ook affiches en aanplakbiljetten. Het viel me op dat de communisten hun

BIKE CITY

Bloemgracht 68-70, tel. 626 37 21

Fietsverhuur ◦ hijstouw & blok
◦ onderdelen ◦ sloten ◦ accessoires
klaar-in-één-dag-reparatieservice
AZOR BIKE - DAHON vouwfietsen

Voor reparaties en onderhoud
van alle soorten tweewielers
bakfietsen -transportfietsen

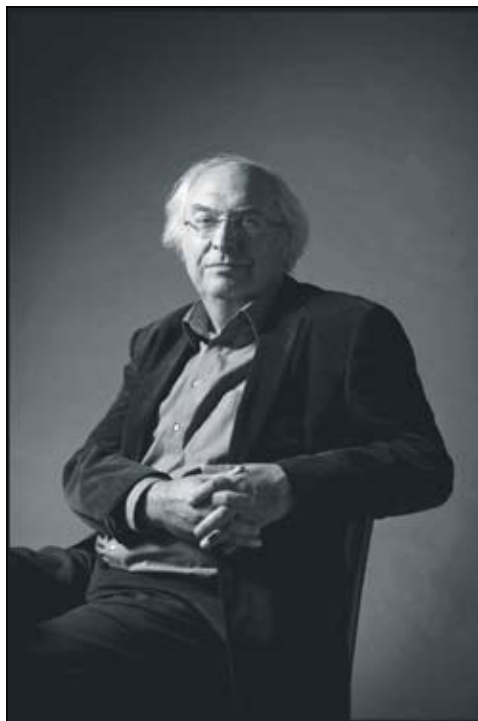
nieuwsberichten en kleine affiches willekeurig op straat aanplakten. Dat wilde ik ook gaan doen, maar het was niet gemakkelijk dit erdoor te krijgen bij de groep van *Trouw*.’

‘Op 18 maart 1945 – mijn twintigste verjaardag – kregen de Duitsers mij en mijn jongere broer Gerke in Bussum te pakken met een partij aanplakbiljetten. We werden afzonderlijk vastgezet in de gevangenis aan de Amsterdamse Weteringschans. Onze dominee in Bussum, ds. Van de Weg, wist dat er twee gedeserteerde Duitse officieren ondergedoken zaten bij gereformeerde gezinnen. De dominee kreeg die officieren zover dat zij ons bevrijdden door hun Duitse collega’s om te kopen met de fles *Schnaps* die mijn vader op de zwarte markt had gekocht om pas bij de bevrijding te openen.

‘Na de oorlog ging ik bij de vliegersselectie van het KLM-internaat in Soesterberg. Ik kreeg vlieglessen in Engeland en Amerika en haalde mij brevet. Maar als gevolg van een ernstig auto-ongeluk in de Verenigde Staten kon ik geen verkeersvlieger meer worden.’

Wim Huissen

Na ons gesprek kwam aan het licht dat de jongeman die altijd voor het raam lag in de Planciusstraat, bijna totaal verlamd was en bij zijn moeder inwoonde. Ook ik heb hem daar in mijn jeugd voor het raam zien liggen. Na de dood van zijn moeder trouwde hij met zijn wijkverpleegster. Hij is in februari 1980 overleden.

Anton de Komlezing door Ad van Liempt

Schrijver, journalist en programmamaker Ad van Liempt houdt op 19 juni de Anton de Komlezing 2013 in het Verzetsmuseum. Van Liempt, voormalig hoofd van o.a. *NOS-Laat* en *NOVA* en eindredacteur van *Andere Tijden*, gaat spreken over ‘Onafhankelijke media onder en boven de grond’. De journalist publiceerde diverse boeken, onder meer over de Indonesische kwestie, de betaalde jacht op joden in WOII, en het onlangs verschenen *De jacht op het verzet*. Voor zijn televisie-oeuvre ontving hij in 2010 de Ere Zilveren Nipkowschijf. Daarnaast zal schrijver en politicoloog Monique Samuel deze avond ingaan op ‘de rol van (sociale) media bij revoluties en oorlogssituaties nu’.

Verzetsmuseum Amsterdam, 19 juni, 19.30 uur (zaal open om 19.00 uur), toegang 5.00 euro. Reserveren noodzakelijk: tel. 6202535 of e-mail lezingen@verzetsmuseum.org.

FOTO'S MARJAN VOOGD

‘SteenGoed’ in drie keramiekateliers

Gevelsteenontwerpen van een nieuwe generatie

Je hebt historische en moderne gevelstenen. De scheiding tussen die twee ligt ongeveer bij de Napoleontische heerschappij over Nederland die duurde van 1795 tot 1813. Leerlingen van twee basisscholen in de Jordaan maakten ieder een eigen gevelsteen met een afbeelding op een thema naar keuze.

Drie keramiekateliers in de Jordaan organiseerden voor de tweede keer het gevelstenenproject *SteenGoed* voor de leerlingen van de Aloysiuschool in de Westerstraat en de Waterkant aan het Bilderdijkpark. De leerlingen kregen op 26 maart een korte geschiedenis van Amsterdam te horen, gevolgd door een rondleiding langs diverse gevelstenen in de Jordaan. Terug op school maakte iedere leerling het ontwerp voor een eigen gevelsteen met een beroep als onderwerp. De volgende dag mochten ze in de drie keramiekateliers hun ontwerp in keramische klei uitwerken.

Jos Otten vertelde de leerlingen meer over de geschiedenis van de gevelsteen

Historie

De *Ceramics Studio* van Marjan Voogd in de Marnixstraat was één van de ateliers waar ik de gevelstenenproductie mocht bijwonen. Ook Jos Otten, oprichter van de Vereniging Vrienden van Amsterdamse Gevelstenen, was hierbij aanwezig om de leerlingen het een en ander te vertellen over de historie van de gevelsteen en om vragen te beantwoorden. Otten: ‘Tot 1795 hadden panden geen huisnummers. Veel mensen konden toen nog niet lezen, dus was het vermelden van alleen een geschreven naam of een beroep niet voldoende. Denk bijvoorbeeld aan de bordjes met icoontjes in het Centraal Station, die zijn ook bedoeld voor mensen die niet goed kunnen lezen of het Nederlands niet beheersen.’

Aan de hoofdgrachten, de Heren-, Keizers-, en Prinsengracht, zag je bijna geen gevelstenen. Van die panden wist iedereen wel wie de bewoners waren. Maar in de zijstraatjes en aan de kleinere grachten waren veel bedrijfjes en winkels gevestigd. Om klanten te helpen hun zaak te vinden, hingen kleine zelfstandige houten uithangborden dwars op de gevel. ‘Later kwamen de gevelstenen in zwang’, zegt Jos Otten. ‘Men metselde een platte steen in de gevel waarop een afbeelding verwees naar het ambacht van de bewoner. Maar niet alleen beroepen zoals *min* of *aanspreker* werden afgebeeld, de gevelsteen vertelde soms ook of iemand een Oranjefan was, welk geloof hij aanhing, of dat hij zeeman in ruste was.

Gevelstenen bleven in gebruik totdat de huisnummers werden geïntroduceerd.’

Toekomstwensen

In het keramiekatelier aan de Marnixstraat viel mij op hoe enthousiast de leerlingen aan de slag gingen met het maken van hun persoonlijke gevelsteen. Sommigen kozen voor afbeeldingen die hun eigen toekomstwensen weergaven, zoals dierenmodeontwerpster, kampioen paardrijden, advocaat, Olympisch zwemkampioen, maar ook beroepen als drummer, voetballer of dokter.

Nadat iedereen een titel en zijn naam op de steen had gezet, legde Marjan de Voogd van het atelier uit dat de klei na bewerking nog anderhalve week moest drogen. Vervolgens konden de stenen in de oven op een temperatuur van 960 graden Celsius worden gebakken. Daarbij kregen ze ook die bekende rode aardewerkkleur. Zo ontstonden de in totaal vijftig gevelstenen, die van 7 mei t/m 30 juni worden tentoongesteld in de Openbare Bibliotheek Amsterdam, Oosterdoksade 143. Op dinsdag 28 mei om 12.00 uur zal Jos Otten de tentoonstelling openen.

Anneke van de Meene

De volgende keramiekateliers namen deel aan gevelstenenproject ‘SteenGoed’: Art Ceramics Studio Lijnbaansgracht 161/3, Ceramics Studio Marnixstraat 201, en Gerda Roodenburg-Slagter Bloemstraat 128. Zie ook: www.amsterdamsegevelstenen.nl

Actiegroep tegen hotel in de Rozenstraat

Actiegroep *Red de Rozenstraat* verzet zich tegen de vestiging van een hotel in het oude COC-gebouw in deze straat. Het zou betekenen dat ook de naastgelegen peuterspeelzaal en de speeltuin moeten wijken voor de ontbijtzaal van dat hotel. De SP heeft er onlangs in de stadsdeelraad voor gepleit dat het pand een maatschappelijke bestemming krijgt, zodat de peuterspeelzaal daar zou kunnen blijven. Maar dit voorstel kreeg geen steun van de overige fracties.

Het voormalige COC-gebouw in de Rozenstraat heeft een bijzondere geschiedenis. In 1892 werd hier het eerste buurthuis van Nederland geopend door Vereniging Ons Huis. In 1896 werd het uitgebreid met een speeltuin. Tot in de jaren zeventig van de twintigste eeuw was het buurthuis een belangrijk centrum voor maatschappelijke en culturele activiteiten.

Kinderspeelplekken

Peuterspeelzaal *De Rozenstraat* is al meer dan veertig jaar in deze straat gevestigd. Peuters tussen twee en vier jaar kunnen hier dagelijks terecht om spelletjes te doen, iets te leren of zich te vermaken in de speeltuin. Stadsdeel Centrum wil de peuters nu op straat zetten en de speeltuin sluiten voor een ontbijtzaal van het geplande hotel in het naast-

gelegen gebouw. Dat zou betekenen dat de buurt opnieuw een stuk openbare ruimte verliest waar kinderen kunnen spelen en ouders elkaar kunnen ontmoeten. De Jordaan heeft nu al een tekort aan kinderspeelplekken. Bovendien trekt een hotel in deze rustige woonstraat veel extra verkeer aan, dat ten koste gaat van de veiligheid van kinderen en bewoners. *Red de Rozenstraat* wil het stadsdeel met ludieke acties duidelijk maken dat wij deze plannen absoluut niet verwelkomen. Daarom roepen wij de steun van de buurt in!

Wilt u zich aansluiten bij de actiegroep, meehelpen met flyeren, of met de petitie rondgaan voor handtekeningen? Stuur dan een e-mail naar redderozenstraat@hotmail.com. Als u zelf de petitie wilt tekenen, kan dat ook op Facebook: Red de Rozenstraat.

Hofjes- en Pleinconcerten

Zondag 19 mei 13.00 uur

Het ogenschijnlijk ongeorganiseerde orkest *Toeters en Bellen* speelt op eerste pinksterdag vanaf een boot in de grachten van de Jordaan en Gouden Reael swingende noten, om de Hofjes- en Pleinconcerten in te luiden. Onderweg wordt natuurlijk even gestopt bij terrassen en samenscholingen, zodat zoveel mogelijk mensen kunnen genieten van de vrolijke klanken van dit onvervalste straatorkest.

Zondag 2 juni 15.00 uur

Concert door het *Fluitensemble Aulos* o.l.v. Eleonore Pameijer. Dit ensemble van acht dwarsfluiten zal onder meer Macedonische, Griekse en Joodse muziek ten gehore brengen, en tevens een Gregoriaanse mis. De *aulos*, een dubbele Griekse fluit, is een van de bekendste muziekinstrumenten uit de Griekse Oudheid. Ook in de oude Joodse geschiedenis was deze fluit, hier *halil* genoemd, een bekend instrument dat dikwijls in de Bijbel voorkomt. Fluitensemble Aulos bestaat uit leerlingen en oud-leerlingen van Eleonore Pameijer. Locatie *Platanenhof, Lauriergracht 101-105*.

Zondag 16 juni 15.00 uur

Het *Syrène Saxofoonkwartet* bestaat uit vier jonge dames die elkaar hebben leren kennen op de conservatoria van Amsterdam en Utrecht. Zij hebben zich vernoemd naar de Sirenen uit Homerus’ *Odyssee*. Het saxofoonkwartet speelt bekende klassiekers en grensoverschrijdende hedendaagse stukken die de

luisteraar telkens weer met rijke klankkleur weten te betoveren. Locatie: *Westerkaap 1, Westerdok 277-778*.

Werkgroep Kunst & Cultuur

Fluitiste Eleonore Pameijer, thuis in muziek van barok tot in de twintigste eeuw

Concert van kikkers en padden

Luisteren naar een concert van rugstreeppad en groene kikker, begeleid door mythische verhalen en het ritme van percussie. Biologe Toot Oostveen en verhalenvertelster Anne van Delft (gekozen tot *Verstelster van het Jaar 2011*) organiseren samen met een amfibieëdeskundige en de percussionist Rudy Tuhusula een kikker- en paddenconcert in het Westerpark.

Op zwoele avonden in mei is de lucht vol kikkergekwak. De knalgroene kikkers zijn gemakkelijk te vinden, maar schieten toch snel onder water als we te dichtbij komen. In Amsterdam-West gaan we op zoek naar een verrassende plek die de kikkers hebben als theater om er begin mei een paringsconcert te geven. Zeldzamer zijn de rugstreeppadden, een beschermde paddensoort die zich in tegenstelling tot de groene kikker voortplant in plassen water en poelen op braakliggende terreinen. Ze zijn schuw, dus we hopen in ieder geval hun gefluit te horen, maar wellicht betrappen we ze aan de oever van de poel. Mythische verhalen, het ritme van de percussie en verhalen over het wel en wee van deze amfibieën begeleiden het concert.

Kikker- en paddenconcert, woensdagavond 8 mei van 20.30 tot 23.00 uur (onder voorbehoud van het weer). Vertrek 20.30 uur vanaf buurtboerderij Ons Genoegen, Spaarndammerdijk 319 (u kunt hier van tevoren eten. Dan wel telefonisch aanmelden op tel. 3376820). Het is in totaal ongeveer 2,5 kilometer lopen. Omdat we wachten op zonsondergang, is het raadzaam een zaklamp mee te nemen voor de wandeling terug naar de buurtboerderij. Deelname 15 euro (contant betalen bij de start). Aanmelden (noodzakelijk) vóór 1 mei via het formulier op www.opvleugels.nl

FOTO PAUL DU MEZ

De Dumpling Diva is terug

Wat maakt de Jordaan eigenlijk zo’n geweldige buurt om in te wonen en te werken? Sinds ik enigszins op eigen benen kon staan bezocht ik de Jordaan en ben er amper meer vandaan geweest. Wat maakt de Jordaan toch zo prettig en comfortabel? De menselijke maat van de architectuur? Of ligt het aan de variatie aan eet- en andersoortige gelegenheden binnen handbereik? Niemand weet het antwoord. Het is natuurlijk gewoon het amalgaam aan mogelijkheden wat dit deel van de stad zo intrigerend maakt.

Hoewel ik in een ver verleden gelukkig op-groeide in de splinternieuwe wijk Slotermeer, wist ik bij mijn eerste bezoek aan de Jordaan al dat ik hier wilde blijven wonen en werken. Dus niet blijven hangen in de frisse Louis Couperusstraat en omstreken. Die groene tuinstad was ideaal om er kind te zijn maar als ontluikende puber had je er verder weinig te zoeken. En zeer zeker als je als *angry young man* van plan was de wereld te gaan veroveren, moest je daar wegwezen. Als kakelverse onderwijzer werd ik gepar-chuteerd op de Theo Thijssenschool aan de Westerstraat. Nog nat achter de oortjes stond ik voor een vijf/zes-combinatieklas. De dertienjarige (!) Jetty Perlee (juist ja, dochter van de orgeldraaier) lag zwaar opgemaakt en met vuurrode gestifte volle lippen amechtig over haar tafeltje gebogen, keek me met een *mixture* van hoogmoed en afgrijzen aan en wist uit te galmen: ‘Rot op Man. Krijg nou de kelere... krijgen we alweer een nieuwe mees-

Buurt & Bickels

‘Op schoonheid komen mooie mensen af’

Winkels zijn op Bickerseiland dun gezaaid. Geen wonder, het eiland ligt op een steen-worp afstand van Haarlemmerstraat & -dijk, de leukste winkelstraat van Nederland! Maar de weinige Bickelse winkels zijn minstens even leuk en misschien nog wel wonderlijker.

Sinds tweeënhalf jaar prijkt halverwege de Grote Bickersstraat op een winkelruit de naam MOON. Wie daar binnengaat om van beeldende

Jordaan & GoudenReael

ter!’ Ik wist gelukkig toen nog niet dat de kinderen er bij de aanvang van dat schooljaar in *no time* drie onderwijskrachten doorge-draaid hadden.

Mijn pedagogische opleiding op Magister Vocat aan de Jan Tooropstraat had ik met brillle afgesloten, maar in het aangezicht van La Belle Perlee wist ik even niet hoe verant-word didactisch uit te pakken. Voor ik het wist was de hele klas aan het keten alsof ik, Meester Malasch, er niet was en er ook hele-maal niet toe deed. Deze vijf/zes-combinatie was duidelijk al te lang gewend haar eigen zin door te drijven. Maar ook al werd er geen acht geslagen op mijn aanwezigheid, als jonge ambitieuze schoolmeester zou ik de arbeiderskinderen wel even zo ver krijgen dat zij ook de kans zouden krijgen om een chirurgenopleiding te gaan volgen. Ik zou deze Jetty Perlee wel eventjes aan zo’n opleiding helpen, of ze nou wilde of niet. De bel van kwart over twaalf bracht gode zij dank uitkomst. De meute leergierige Jordaneesjes stormde de klas uit.

Om een lang verhaal kort te houden, tus-sen de middag kocht ik als in een trance bij Gunter & Meuser aan de Egelantiersgracht een forse houten hamer om vol wrede moed terug te keren richting mijn gelukkige klas. Om twee uur stormde de hoop ongeregeld weer het lokaal in en schreeuwde dat het een lieve lust was. Ik stond strategisch achter mijn bureau en brulde boven het gekrijs uit: ‘De eerste de beste die nu nog zijn mond open durft te doen zonder mijn toestemming, mag zijn vingertje op dit bureau leggen en dan zal je zien wat er gaat gebeuren!’ Mepte toen met een enorme klap met de hamer op het schrijfmeubel: *Beng!* IJzingwekkende stilte... iedereen ging achter zijn tafeltje zitten en keek me schaapachtig

kunst te proeven, hongert al gauw naar meer. U bent gewaarschuwd: in deze galerie wordt u voor u het weet meegevoerd in een unieke *kunstscene* en in de bijzondere geschiedenis van de Westelijke Eilanden. Eigenares Monica Kugel heeft van de objec-ten van haar bewondering een huiskamervol verzameld. Kunstvormen uit alle windstreken, maar vooral van de Westelijke Eilanden zijn daar te koop. Van fotografie en sieraden tot Japanse kimono’s en Spaanse olijfolie. Op haar levensweg pakte Monica alles op wat haar aansprak, en koesterde dat met grote zorg. ‘Doorgaans blijken er op die mooie dingen mooie mensen af te komen’, stelt zij tevreden vast.

Samen met haar man Willem van der Horst en hun zoon Boris woont zij sinds twaalf jaar in

Dumpling Diva Marja Samsom demonstreert haar geheime receptuur.

maar belangstellend aan. Aha! Eureka! Ein-delijk had ik ze waar ik ze hebben wilde. ‘En nu pakt iedereen onmiddellijk zijn reken-boekje!’ Nooit meer enige last van deze leuke klas gehad en ik weet zeker dat Jetty Perlee heel goed terecht is gekomen.

Artistiekelingen

Om jezelf te vinden en te blijven is de Jor-daan als buurt een paradijs. Want wat was er nou niet mogelijk hier voor aanstormend jong talent? Wel moest er natuurlijk gezorgd

de voormalige Rizla-fabriek aan de Bickers-gracht. ‘Ik ervaar het eiland in deze tijd als de meest geslaagde samenlevingsvorm. Alle la-gen van de bevolking wonen hier vredig naast elkaar. Heel anders dan in de jaren zeventig, toen ik hier als studente in een pakhuis mijn spijkerbroeken kocht.’ Monica deelt haar passie voor het eiland met haar man, die iedere zondagmiddag een wan-deling over de Eilanden gidst. Beiden hoog-opgeleid en later actief in het bedrijfsleven, wijden zij zich nu aan kunst en de geschiede-nis van dit stukje Amsterdam. Wie daar meer over wil weten, kan aanschuiven bij Monica’s koffietafel in Galerie Moon, of een bezoekje brengen aan: www.galeriemoon.nl.

Woord en beeld
Martin Plumiers

worden voor huisvesting. Mijn eerste huisje in de Eerste Leliedwarsstraat werd gewoon gekraakt. Talrijke vriendjes en vriendinnen kwamen er natuurlijk op af. Een van de opmerkeli-jke ste was en is nog steeds de aimabele Marja Samsom, dochter van de bekende uitgevers-familie. Om niet overdreven politiek correct over te komen, werd zij elke ochtend door haar auto met chauffeur uit Noordwijk in de Eerste Leliedwarsstraat afgeleverd. Marja was meteen al uiterst ambitieus en ondernemend. Wij waren allemaal toen natuurlijk artistie-kelingen en/ of pleiners. Punk moest nog bedacht worden.

Marja bedacht haar alter ego, genaamd Miss Kerr, en deed bij de invloedrijke galerie van Riekje Swart en bij Wiesje Smals van De Appel zinderende performances, een opwindende nachtclubact of iets wat daar op geïnspireerd was. Na zo’n happening gingen we met zijn allen uit. We waren jong en zagen er begrij-pelijk erg aantrekkelijk uit. Dus kwamen we gewoon bijna overal gratis in. Voor een habbekrats kon je toen eten halen bij bijvoorbeeld het Indische restaurant Speciaal. ‘s Ochtends vroeg waren er na onze kroegentocht (De Pieter, De Pool, De Palm, Het Oxhoofd, het DOK, de Schakel, Tante Riekje, De Witte Ballon) warme broodjes vers uit de ovens van de buurtbakkers. Waarom zou je hier eigenlijk ooit nog weggaan?

Toch deden we uitgerekend dat. Ik en mijn vriendenclub waaierden uit naar New York City, Los Angeles, Tampa Florida, Djakarta, Peking, tot aan Melbourne toe. Marja werd in no time heel succesvol in New York City met haar fotografische en performance art. Later maakte Samsom naam met het concept van haar restaurant *The Kitchen Club* op de hoek van Springstreet en Mott in de *up & coming neighbourhood* Nolita. Marja blijft een wonderlijk fenomeen en een dolle meid. Maar na twintig uiterst succes-volle jaren sloot zij volkomen onverwacht de tenten en is nu op bestelling en op interna-tionale locaties als *Dumpling Diva* te boeken. Haar gelukkige terugkeer naar de Jordaan is feestelijk gevierd.

Jan Jaap van der Wal presenteert ‘Panache’

Van maandag 22 april t/m vrijdag 24 mei worden in Theater Het Perron iedere avond opnamen gemaakt voor het satirische tv-programma *Panache*. Het programma wordt gepresenteerd door cabaretier Jan Jaap van der Wal. Ook veel van zijn collega-cabare-tiers zullen regelmatig bij hem aanschuiven.

Tijdens de laatste Tweede Kamerverkiezingen in september streek *Panache* ook al in Het Per-ton neer, en nu dus in aanwezigheid van de televisiecamera’s. Natuurlijk zal het Panache-team de troonopvolging nauwlettend volgen, maar ook het Songfestival, Cyprus, en alles wat op dat moment actueel is. Theater Het Perron is de perfecte plek om een satirisch televisieprogramma op te nemen, vindt Van der Wal. ‘De sfeer is goed, de buurt is leuk en je kunt na afloop meteen de kroeg in. Ik heb er erg veel zin in.’ U kunt bij de opnamen aanwezig zijn. De toe-gang is gratis.

Jan Jaap van der Wal, ‘Panache’, van 22 april t/m 24 mei, aanvang 19,30 uur, Het Perron, Egelantiersstraat 130. Wilt u het programma bijwonen, meld u dan aan via: info@hetstation.tv

Hans Sizoo over helden en vereerders

'Het misverstand is de vorst van alle verhoudingen'

Vorige maand werd bij Galerie AdK aan de Prinsengracht het essay *Beckmann, Perseus en Beckmann* van Hans Sizoo gepresenteerd. Het boek sluit aan bij Sizoo's essaybundel *De Verspreiding van een Abuis* die in 2010 verscheen. De kusthistoricus en schrijver woont al meer dan veertig jaar in de Jordaan. In die tijd is het aantal galerieën in de buurt verveelvoudigd, maar of het één met het ander te maken heeft is moeilijk vast te stellen. Praktisch is het wel, de schrijver verzorgt al heel wat jaren de Cultuuragenda voor deze buurtkrant.

Het essay *Beckmann, Perseus en Beckmann* gaat onder meer over de rol die de Griekse held speelt in de Perseus-triptiek van de Duitse schilder Max Beckmann (1884-1950). Het werk ontstond in de oorlogsjaren in het atelier van de schilder aan het Amsterdamse Rokin. Tijdens de presentatie van zijn boek hield Hans Sizoo een korte lezing bij geprojecteerde reproducties van Beckmanns werk. De in de legende zo galante held Perseus die het zeemonster verslaat dat de Ethiopische

prinses Andromeda 'in wrede gijzeling' houdt, staat op het middendeel van het drieluik afgebeeld. Hij draagt, of eigenlijk *sleept* hier de prinses ondersteboven met zich mee. Het zeemonster is in dit tafereel de slang, die net als Andromeda in Perseus' greep wordt gehouden. Maar tegelijk omringt die slang de beide mensfiguren. In zijn boek gaat Sizoo in op de vragen die de rolverdeling in dit en andere tafereelen van Beckmann oproept. Wie heeft wie in zijn macht?

Oerdrift

Hans Sizoo: 'Mijn hypothese is dat Perseus kon wat Beckmann niet kon, de slang verslaan. Ik denk dat die slang in dit tafereel staat voor de oerdrift van de seksuele lust. In zijn dagboek heeft Beckmann het over die 'afschuwelijk strenge wetten van de natuur' waarin wij gevangen zijn. Dus Perseus heeft niet alleen Andromeda bevrijd, maar ook zichzelf. Hij is niet meer in de ban van de vrouw, hij is daar nu immuun voor. Aangezien het monster onsterfelijk is, gaat Perseus in een ander tafereel die vrouwen te lijf. Daar worden ze door hem onthoofd. Dat schilderij is misschien een grap – maar dan wel een heel cynische grap met een heel ongrappige achtergrond. 'Beckmann kampte met een teveel aan libido. Hij leed aan slapeloosheid, aan onbewuste angsten en aan fantasieën. In mijn lezing heb ik dat 'een vorm van gevangenschap' genoemd. Hij heeft een zelfportretje gemaakt met die slang om zich heen. De vraag is: wat had ie daar dan mee? Hij leidde keurig leven, ook met zijn eerste vrouw. Daartussen heeft hij misschien nog een verhouding gehad, maar er is niets bekend van escapades.'

Fantasie

In de essaybundel *De Verspreiding van een Abuis*, die in 2010 uitkwam, gaat het over het beeld dat wij ons van onze helden vormen en over het aandeel van onze fantasie daarin. De schrijver stelt vast dat heldenverering zich in radicaal verschillende vormen voordoet, afhankelijk van de psychische structuur van wie de band legt, en constateert dat daarbij 'het misverstand de vorst van alle verhoudingen' is. De wereld die hij verkent is 'zowel grenzeloos als oneindig divers', maar het gemeenschappelijke element dat hij in die diversiteit vindt,

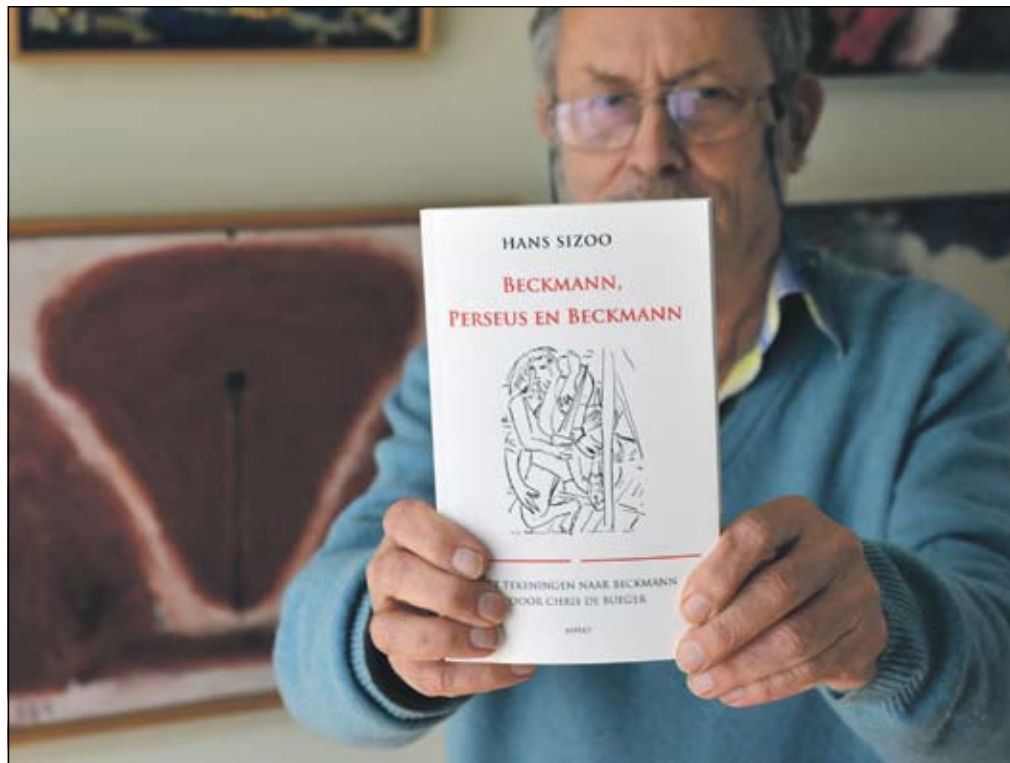
'Es wechseln die Zeiten'

De Roode Bioscoop presenteert muziektheater over de roerige periode tussen de twee wereldoorlogen. Met Berlijn als swingend middelpunt van een rijk uitgaansleven en vrolijke liedjes als *Ich bin ja heut' so glücklich*.

Een Duitsland met grote verschillen tussen arm en rijk, met een opkomend fascisme en de dreiging van weer een oorlog. Velen ontvluchtten dat veranderende Duitsland. Sommigen kwamen naar ons land en verrijkten onze cultuur. In die verwarrende tijd werd veel moois geschreven door Bertolt Brecht en zijn tijdgenoten, zoals Kurt Tucholsky en Erich Kästner.

Een enigszins politiek geëngageerde voorstelling met mooie muziek en dramatische teksten, maar hier en daar ook een teneur van optimisme, hoop en de zo noodzakelijke humor.

'Interbellum, es wechseln die Zeiten', 19 en 20 april om 20.30 uur, Roode Bioscoop, Haarlemmerplein 7, Amsterdam. Met Dorine van der Klei, Felix Strategier, Tom Löwenthal, piano en (alleen op 20 april) Emma Breedveld, viool. Reserveren via www.roodebioscoop.nl of tel. 020-6257500

FOTO'S MARTIN PLUIMERS

is een tegenstrijdigheid in menselijke betrekkingen. Dat element is het beste te begrijpen als een misverstand, 'een abuis in een veronderstelde persoonlijke herkenning'. Sizoo: 'Ik was vroeger bevriend met iemand – een carrièremaker wil ik niet zeggen, maar hij was uiteindelijk wel autoritair. Hij fantaseerde van het leven als een clochard in de riolen van Parijs, tussen andere clochards. Hij was zelf precies het tegendeel...

'Maar goed, De Verspreiding van een Abuis. Hitler in zijn jonge jaren 'leed' omdat hij zo door de joden was gepest. Mussolini die in zijn latere tijd, toen het misging, frappante parallellen ontdekte tussen zijn eigen lijden en het lijden van Jezus.'

Zwanenkoor

In de loop van de jaren schreef Sizoo in kunstbladen, catalogussen en monografieën over het werk van veel hedendaagse kunstenaars, met een speciale belangstelling voor schilders die tot de 'nieuwe figuratie' worden gerekend zoals Reinier Lucassen, Alphons Freijmuth, Etienne Elias en de onlangs op 91-jarige leeftijd overleden Belgische schilder Roger Raveel. Negen kunstenaars maakten in totaal twaalf portretten van de schrijver. 'Ik heb soms het idee dat ik na de koningin de meest geportretteerde Nederlander ben.'

Veertig jaar in de Jordaan, Hans Sizoo is er helemaal thuis. 'Als ik 's middags tijd over heb ga ik even langs wat galerieën om te zien wat er hangt. Nergens is zo'n concentratie van galerieën als in de Jordaan. En er wonen zowel hier als in de Gouden Reel heel veel kunstenaars.'

Maar ook andere cultuuruitingen hebben zijn aandacht. Sizoo noemt Café De Twee Zwaantjes aan de Prinsengracht. 'Dat is een echt zangcafé, iedereen komt er om te zingen. Men heeft zich daar verenigd in het Zwanen-

koor, dat in de Rode Hoed heeft opgetreden met liederen als *Amsterdam huilt* van Zwarte Riek.'

Hans Sizoo maakte geruime tijd deel uit van de werkgroep Kunst & Cultuur. 'Die organiseert niet alleen lezingen en Hofjes en Pleinconcerten maar ook de jaarlijkse Dodenherdenking op de Noordermarkt, een plechtigheid die tot de indrukwekkendste van ons land behoort.'

Voor elke editie van deze buurtkrant stelt hij de Cultuuragenda samen. Van tijd tot tijd verschijnen van zijn hand artikelen in de krant waarbij hij soms ongezoeten zijn mening geeft over zaken die hem niet aanstaan. In de serie *Oh Amsterdam wat ben je... lelijk* veegde hij de vloer aan met de hoofdstedelijke neiging de gevels van opgeknapt panden zwart te schilderen. Dus zet u schrap, want Hans Sizoo is nog lang niet uitgeschreven.

Raymond Baan

Beckmann, Perseus en Beckmann, met 37 tekeningen naar Beckmann door Chris de Bueger, 14,95 euro, Uitgeverij Aspekt 2013

De Verspreiding van een Abuis, tien essays. 27,50 euro, Uitgeverij Aspekt 2010

Hans Sizoo voor het portret dat pararealist Rudy Klomp van hem maakte

ISLAND BOOKSTORE

Binnen- en buitenlandse kranten
tijdschriften
Nederlandse en vertaalde literatuur
Engelstalige literatuur
Poëzie
Zwangerschap en opvoeding
Kinderboeken
Thrillers en science fiction
Reisboeken en kaarten
Woordenboeken
Mens en maatschappij
Politiek en geschiedenis

OPENINGSTIJDEN

zondag	11.00 - 15.00
maandag	9.00 - 18.30
dinsdag	9.00 - 18.30
woensdag	9.00 - 18.30
donderdag	9.00 - 20.00
vrijdag	9.00 - 18.30
zaterdag	9.00 - 18.00

WESTERSTRAAT 15 1015 LT AMSTERDAM
TEL 020 6389252 FAX 020 6389243

info@islandbookstore.nl
www.islandbookstore.nl

Avondvierdaagse Westerpark

Dit jaar wordt er in Westerpark weer een avondvierdaagse georganiseerd, met elke avond een ander parcours. Niet alleen door het Westerpark, maar ook door Centrum, Oud-West en Bos en Lommer. Wegens het succes van vorig jaar is ook nu weer een wandeling door de volkstuinparken gepland.

De afstanden per avond zijn: 5 km (vanaf 4 jaar) of 10 km (vanaf 9 jaar). Kinderen tot 10 jaar kunnen alleen deelnemen onder begeleiding van een volwassene. Iedere deelnemer krijgt na afloop een medaille. Net als vorig jaar worden de 5km-parcoursen geschikt gemaakt voor rolstoelers.

Avondvierdaagse Westerpark, 3 t/m 6 juni, start op het marktplein tussen 18.00 en 18.30 uur. Inschrijven via www.a4dw.nl (uiterlijk tot 22 mei).

Bij Simon de Looier x Looiersgracht 70 - 72
1016 VT Amsterdam
Bijbelcentrum x 020-6227742

Pinksterweekend 18, 19 en 20 mei

OPEN ATELIERSTESTELIJKE EILANDEN

Tijdens het pinksterweekend staan de Westelijke Eilanden voor de 29ste keer in het teken van de Open Atelierroute. Kunstliefhebbers zijn dan welkom voor een kijkje in de ateliers van meer dan zestig deelnemende kunstenaars. Een route door een buurt vol geschiedenis, met de oude West-Indische pakhuizen, de fraaie schepen, tuinen en veel open ruimtes.

Hier hebben in de loop van de tijd veel grote kunstenaars gewerkt. Breitner had er zijn atelier, fotograaf Jacob Olie bracht de Eilanden in beeld en later woonden hier de befaamde ontwerper Benno Premself en filmmaker en fotograaf Johan van der Keuken. En ook nu wonen en werken in dit gebied per vierkante meter meer kunstenaars dan in welke Amsterdamse buurt ook.

Open Ateliers Westelijke Eilanden, 18, 19 en 20 mei van 12.00 tot 18.00 uur. De Centrale Expositie van de atelierroute is ingericht in Het Veem,

Centrale Expositie in Het Veem

Werkgebouw Het Veem is dit jaar de locatie waar de Centrale Expositie van Open Ateliers Westelijke Eilanden wordt gehouden. In de hal van het bijzondere pakhuis aan het IJ zullen de deelnemende kunstenaars ieder een werkstuk tentoonstellen. Dat overzicht helpt u een selectie te maken om uw route te bepalen. En waar kan dat beter dan in een gebouw waar de vloer zélf al een kunstwerk is?

Vloer van de gemeenschappelijke ruimte met – welcome – sporen van gebruik

Tegenwoordig is Het Veem een gebouw dat bruist van activiteit. Iemand geeft een concert in de hal. een groep scholieren draaft door de gangen, in het café wordt vergaderd. Op de trap ruikt het naar lijm of houtzaagsel. Wat een verschil met dertig jaar geleden! Toen was het nog een vervallen pakhuis aan een stoffige straat. De geur van koloniale stukgoederen zoals koffie, thee, cacao en tabak, die er ooit op grote schaal werden overgeslagen, was allang vervlogen. Vogels hadden vrij spel in het leegstaande gebouw met zijn immense ruimtes: ruim tienduizend vierkante meter verdeeld over vijf verdiepingen. Op het IJ voeren de schepen onverstoorbaar voorbij. Het kwam zelfs zover dat het gebouw uit 1898 op de nominatie stond om te worden afgebroken

en plaats te maken voor een snelweg. Zover is het gelukkig nooit gekomen.

Kunstwerk in wording

Begin jaren tachtig zag een groep kunstenaars en architecten nieuwe mogelijkheden voor het gebouw. Met veel inzet en inventiviteit vormden ze het voormalige pakhuis om tot een bedrijfsverzamel pand voor ruim 70 ondernemers. Die ondernemers combineren het ideale met het zakelijke. Het zijn zelfstandige bedrijfjes: van aannemers, adviesbureaus en uitvinders tot lijstenmakers, fotografen, theaternmakers, schrijvers, schilders, beeldhouwers, modeontwerpers, restaurateurs en een ambachtelijke drukkerij. Heel divers, maar ze hebben één ding gemeen: hun liefde voor hun werk en voor het gebouw dat ze gezamenlijk met veel zorg beheren. Alles is er van waarde, dus ook de vloer in de gemeenschappelijke ruimte. Medio jaren '90 is die vloer (2.000 m²) kleurig beschilderd, naar een ontwerp van kunstenaar Marca van der Linden uit Het Veem. Achterliggend idee: het vloeroppervlak te beschouwen als een kunstwerk in wording, dat de sporen van gebruik en slijtage in beeld bracht. Nu, na twintig jaar, zijn de looppaden en slijtplekken geheel volgens plan zichtbaar. Daarmee is de vloer een van de grootste kunstwerken van de stad!

Een beter startpunt voor de route van de Open Ateliers Westelijke Eilanden is niet denkbaar. Maar ook het eindpunt is bijzonder. Het uitzicht over het IJ in het nieuwe café Bak op de bovenste verdieping is onovertroffen!.

Werkgebouw Het Veem
Van Diemenstraat 410
www.hetveem.nl

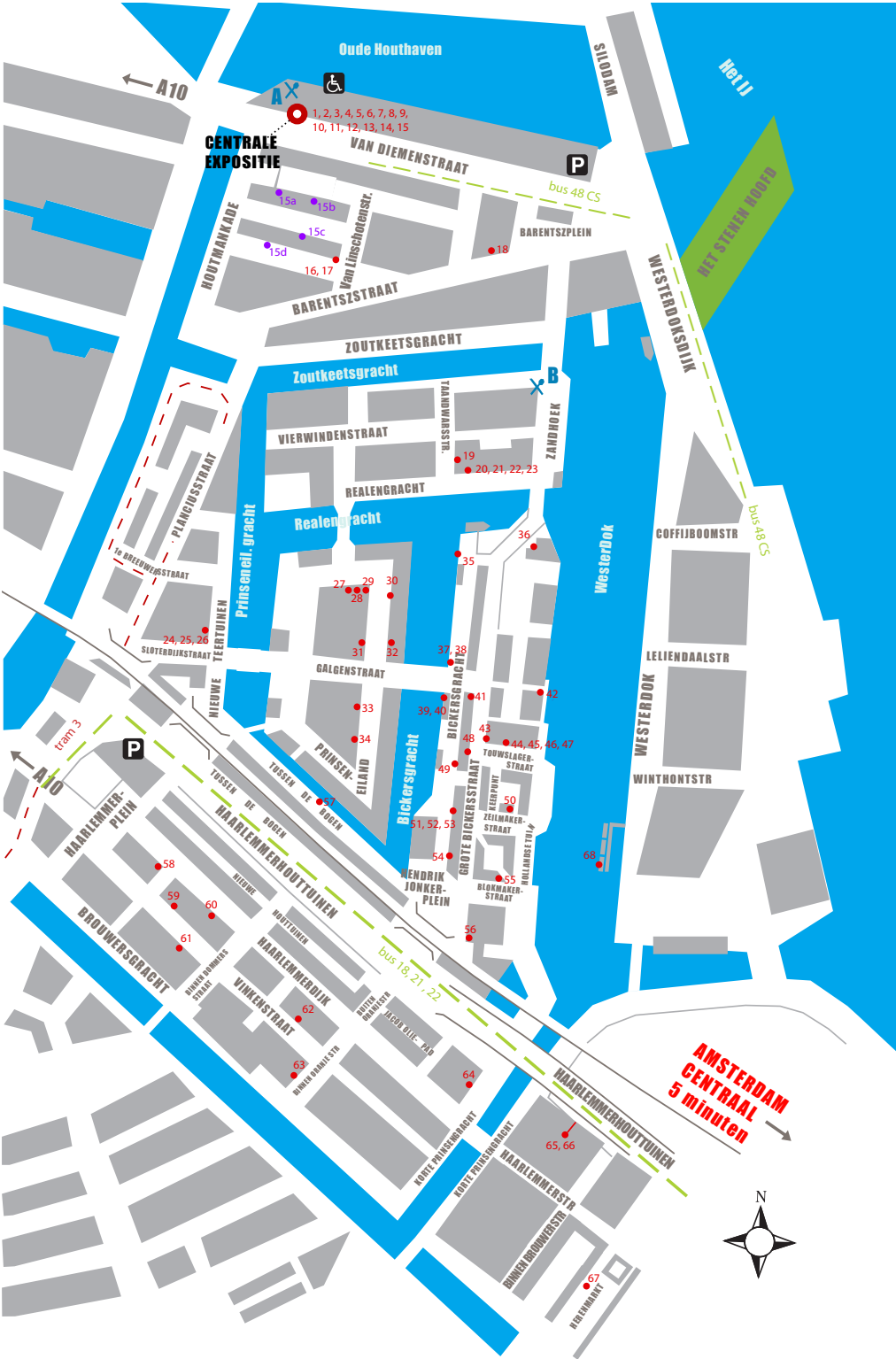
Performance 'Black Box' in atelier De IJzerstaven

Vorig jaar vond tijdens de Open Ateliers reeds een eerste kruisbestuiving plaats tussen dans en sculptuur. De dansers Federica Dauri, Stephano Taiuti en Virag Deszo gaven ieder een performance bij sculpturen van Egon Schrama en Karin Marseille.

Dit jaar zal van 18 t/m 20 mei in het kader van de Open Ateliers Westelijke Eilanden opnieuw de wisselwerking tussen verschillende kunst disciplines het uitgangspunt vormen voor de performances van deze dansers. Centraal staat het gegeven van de atelierruimte als Black Box. In deze 'zwarte doos' vinden voorstellingen plaats. De verduisterde atelierruimte zal ook een vaste tentoonstelling van objecten bevatten, met lichtprojecties van Richard Buttstedt. Het geheel is opnieuw een eigen productie van beeldend kunstenaars Karin Marseille en

Egon Schrama. Binnenkort zal hierover meer informatie te vinden zijn op www.deijzerstaven, onder 'Black Box'.

Egon Schrama & Josje Hubers

Deelnemers Open Ateliers Westelijke Eilanden

1 Ingeborg Seelemann - portretschilder	34 Monique van Evelingen - collages, schilderijen, 3D
2 Liesbeth Sevenhuijsen - schilderen	35 Sam Politon - schilderijen, blinddrukken en fotografie
3 Lous America - fotografie	36 Els Enschedé - fotografie
4 René Gerritsen - Fotografie	37 Antoinette Verboon - schilderijen, grafiek, beeldhouwen
5 Strübinshots - vormgever, fotograaf	38 Hanna van dijk - schilderijen, grafiek, beeldhouwen
6 Philip van Tol - beeldende kunst	39 Maria Blaisse - vormgever
7 Ruimte 2.21 - Foto & Film	40 George Nijs - beeldhouwen
8 Boekdrukatelier pastei - boekdrukatelier / ambacht	41 Emilio Brizzi - fotografie
9 Boekdrukatelier het Y - boekdrukatelier / ambacht	42 Studio Matrix - edelsmeden
10 Annette Palstra - beeldende kunst	43 Emilia Guimeráns - keramiek
11 Anneke de Witte - ruimtelijk werk	44 Fransje Appelman - tekenen, schilderen
12 Akelei - sieraden	45 Cornelia Vrolijk - schilderen
13 Marianne van der Kooij - Beeldhouwer	46 Paul Smulders - schilderen
14 Henk Wijnen - multidisciplinair	47 Kunsthuiskamer - figuratieve kunst
15 Kunsttraject etalages Zeeheldenbuurt Divers	48 Yvonne Hakkert - Digital Art & Paintings
15a Kunsttraject etalage 1	49 Liliane Top - Installatiekunstenaar
15b Kunsttraject etalage 2	50 Ada Breedveld - schilderen
15c Kunsttraject etalage 3	51 Karin Marseille - textiel vormgeven
15d Kunsttraject etalage 4	52 Maarten Rens - film, projecten
16 Karin Vromen - kunst door wat er is	53 Egon Schrama - beeldhouwen
17 Rineke van Vreden - Beeldhouwen	54 Guus Geurts - fotografie
18 Buurtkamer Parlarie - diversen	55 Simone Bosch - schilderen, collage, divers
19 Jannet Weeteling - schilderen	56 Ammetje Schook - schilderen, grafiek
20 Carla van Beurden - schilderen, tekeningen, installatie	57 DIY Textile School Ginni Fleck - textiel
21 Petra Mol - schilderen, raamkunst	58 Daniel Couet - schilderen
22 Marina Ruempol - fotografie	59 Atelier Oosterbosch - mixed media, figuratief
23 Jannemieke Versteegen - schilderen	60 Typique - ambachtelijke drukkerij
24 Arthur Meijer - beeldhouwen	61 Rita van der Vegt - sculptuur
25 Reinder van der Woude - schilderijen, grafiek, muziek	62 Greet Weitenberg - mozaïek
26 Isik Tuzuner - beeldhouwen, fotografie, collages	63 Ard Hoksbergen architect - Architectuur
27 Emmy Brink - schilderen	64 Carla van Slooten - schilderen
28 Eye on Amsterdam	65 Machteld Aardse - Multi Media & Tekeningen
29 Bilal Chahal - fotografie, schilderen, sculptuur	66 Lyske Gais - conceptueel kunstenaar
30 Jacqueline Nieuwveld - Fotografie	67 Fer Jansen - (licht)objecten
31 Jantien Kolstein - schilderen	68 Noa Wheeler - schilderen
32 Carol Sluyter - schilderen met fotografie	
33 Gert Merlijn - lichtobjecten	

Eerste steen werd gelegd in 1861

Hoe de ‘Posthoornkerk’ aan die bijnaam kwam

Hoe komt de kerk ‘Onze Lieve Vrouwe Onbevlekt Ontvangen’ in de Haarlemmerstraat aan de naam ‘De Posthoorn’? Omstreek 1640 werd op de Haarlemmerdijk door de Augustijner pater Johannes van den Brande een statie gesticht in ‘t Friesche Wapen’, op de hoek van de Korte Prinsengracht en de Haarlemmerstraat.

Omdat na de Alteratie (de overgang van de stad naar de reformatie in 1578) de openbare uitoefening van het rooms-katholicisme formeel niet was toegestaan, was Nederland tot het herstel van de bisschoppelijke hiërarchie in 1853 officieel zendingsgebied, de ‘Hollandse Zending’. De rooms-katholieke geloofsgemeenschappen in de Republiek werden daarom beschouwd als missieposten en aangeduid als ‘statie’.

Postkoetsdienst

De eerste pastoor was Hyacinthus van der Linden. Onder pater Cornelis de Wolf werd de statie rond 1687 overgebracht van de Haarlemmerdijk naar de voormalige behuizing van de postkoetsdienst op Haarlem, nu Prinsengracht 7 bij de Brouwersgracht. Dit huis heette ‘de Posthoorn’. In de gevel boven de oorspronkelijke toegang tot het schuilkerkje is nog steeds een posthoorn te zien – het symbool van alle postkoetsdiensten. Aan de Brouwersgracht, tussen nummer 81 en 89, bevond zich het poortje van de Posthoorngang. Dat gaf toegang tot het achtererf met de schuilkerk.

Onder pastoor Steinbach werden in 1835 de percelen 11 en 13 op de Prinsengracht aangekocht, om daar een nieuw kerkgebouw te stichten. De overheid maakte echter bezwaar tegen de bouw, omdat de rooms-katholieke kerk ‘de Zaaier’ op de Keizersgracht wel heel

dichtbij stond. In 1837 moesten die twee percelen weer met verlies verkocht worden, wat pastoor Steinbach zo frustreerde dat hij overplaatsing verzocht. Onder zijn opvolger Henricus Hoek werd de parochie onder patronaat van Onze Lieve Vrouwe gesteld, in plaats van dat van de H. Augustinus. Plannen om tot een nieuw kerkgebouw te komen, kwamen echter niet van de grond. Na het overlijden van Hoek in 1859 trad Joannes Matthias IJzermans als pastoor op, en onder hem kon op 24 september 1861 de eerste steen worden gelegd voor een nieuwe kerk aan de Haarlemmer Houttuinen. In de loop van de jaren verzezen in de naaste omgeving (Houttuinen en Korte Prinsengracht) ook nog enkele scholen voor rooms-katholiek onderwijs.

We kennen deze nieuwe kerk als de Posthoornkerk. De officiële naam luidt ‘Onze Lieve Vrouwe Onbevlekt Ontvangen’. De bijnaam *Posthoorn* werd meegenomen van de schuilkerk aan de Prinsengracht. Architect van de Posthoornkerk aan de Haarlemmerstraat was P.J.H. Cuijpers, die het gebouw in 1860 ontwierp. De kerk kwam in twee fasen tot stand. Tussen 1860 en 1863 werden koor, transept, vieringtoren en schip gebouwd. Van 1887 tot 1889 werd het kerkgebouw gecompleteerd met een tweetorenfront en een entree vanaf de Haarlemmerstraat. Omdat de kerk niet vrijstaand kon worden

gebouwd, werd zij extra hoog uitgevoerd. Om de beperkte ruimte optimaal te benutten, werd het kerkgebouw inwendig voorzien van galerijen boven de zijbeuken. Het exterieur is ontworpen in neogotische stijl, voor het interieur stond de laat-romaanse Munsterkerk in Roermond model.

In 1963 werd de Posthoornkerk buiten dienst gesteld. Hoewel in 1972 aan het gebouw de status van Rijksmonument werd toegekend, dreigden er nog tot 1987 sloopplannen. In 1986 ontfermde Stichting de Posthoornkerk

kennismaken met de flora en fauna van het park. Het oudste gedeelte van het park is aangelegd in 1890, het nieuwe deel werd ontworpen door Kathryn Gustafson. Samen met onder meer het Westergasfabriekterrein maakt deel uit van wat vandaag het ‘Cultuurpark’ wordt genoemd, bekend vanwege de vele evenementen die er in de zomermaanden plaatsvinden. Maar ook in het voorjaar is het een prachtige plek om te genieten van de stadse natuur. Grote verscheidenheid is de kracht van het park. U kunt er genieten van de vijvers, de moerastuinen, de boomgaard en uiteindelijk de ‘wilde’ natuur. *Verzamelen om 10.45 uur, ingang Nassauplein bij het GG&GD-gebouw. Start 11.00 uur. De wandeling duurt 1 à 2 uur. Informatie en aanmelden bij receptie Claverhuis, tel. 6248353 of via: marc@jordaangoudenreael.nl, onderwerp: Westerpark. De eigen bijdrage van 3 euro graag van tevoren betalen bij de receptie van het Claverhuis.*

Vrijdag 31 mei Rondleiding ‘Eten uit de natuur’ Bioloog Michel Koper leidt ons over het natuureducatiepad op de afgesloten Koeweide in het Vondelpark en laat zien en proeven wat er allemaal eetbaar is in de natuur rondom. Hij vertelt over de geneeskrachtige werking van veel planten en kruiden, maar laat ook zien wat er aan giftige planten om ons heen groeit en bloeit. Het terrein kan nogal drasig zijn en zeker in deze tijd van het jaar ook ruig begroeid. Houd daar rekening mee bij de keuze van kleding en schoeisel. *Verzamelen 19.15 uur bij de ingang van de Koeweide (een houten hek). Dit is het ruige terrein vlakbij de ingang van het Vondelpark aan de Amstelveenseweg. Start 19.30 uur. Duur van de rondleiding: anderhalf uur. Informatie en aanmelden bij receptie Claverhuis, tel. 6248353 of via rob@jordaangoudenreael.nl, onderwerp: Vondelpark De eigen bijdrage van 3 euro graag van tevoren betalen bij de receptie van het Claverhuis.*

Zondag 9 juni Open Tuinendag De Open Tuinendag is een traditie geworden waar elk jaar weer grote belangstelling voor is, zowel van bezoekers als tuinbezitters. Omstreeks deze tijd van het jaar zijn tuinen op

Groenactiviteiten

Zondag 21 april

Groene Straatdag

In vervolg op de aanleg van de nieuwe geveltuinen wordt er in verschillende Amsterdamse stadsdelen een Groene Straatdag georganiseerd. Ook de Westelijke Binnenstad sluit zich bij dit evenement aan. Op 21 april wordt door de werkgroep Meer Groen in de Jordaan in samenwerking met het Wijkcentrum een informatie- en plantenmarkt gehouden in het Claverhuis, om de nieuw aangelegde geveltuintjes een startimpuls te geven. Ook mensen die al langer een geveltuin of plantenbak hebben en die willen aanvullen of herbeplanten, zijn van harte welkom. Vanaf 12.00 uur is er een planten- en zaden-

Ook de Looiershof doet dit jaar weer mee aan de Open Tuinendag.

Plantendag in Nieuwe Houttuinen

Op zaterdag 27 april van 12.00 tot 15.00 uur houdt stadsdeel Centrum een Plantendag in de Nieuwe Houttuinen. Ook bewoners van het Jacob Oliepad kunnen van deze actie gebruikmaken voor hun geveltuinen en plantenbakken. Het stadsdeel gaat in dezelfde week ook de groenstroken beplanten, zodat de straat er het verdere jaar weer goed uitziet. Tijdens de Plantendag helpen medewerkers van het stadsdeel de bewoners bij de keuze van de planten. Een aannemer gaat helpen de

plantenbakken weer op hun plaats te zetten. Er zal ook verse grond te verkrijgen zijn. Deze plantenactie wordt georganiseerd naar aanleiding van voorbereidende gesprekken tussen het stadsdeel en de bewoners over de definitieve inrichting van de openbare ruimte in 2014. Het budget van ruim 1 miljoen euro is vorig jaar opgenomen in de begroting van stadsdeel Centrum.

Frank Groot

zich over het gebouw, dat sindsdien onder meer voor tentoonstellingen en concerten wordt gebruikt. Later heeft Stadsherstel Amsterdam NV het gebouw, net als de eveneens door Cuypers ontworpen Vondelkerk, onder haar hoede genomen.

Theo Bakker

In de Posthoornkerk zijn nu verschillende bedrijven gevestigd. De middenruimte en de kelder zijn af te huren voor culturele evenementen, recepties etc.

hun mooist. Op de Open Tuinendag kunnen bewoners van de Jordaan en de Gouden Reael bij elkaar bekijken wat er zich achter (binnen-tuinen) en bovenop (dakterrassen en balkon-tuinen) de huizen bevindt. *De organisatie is in handen van werkgroep Meer groen in de Jordaan. De startpunten van de wandelroute worden later bekendgemaakt op www.jordaangoudenreael.nl*

Vrijdag 14 juni

Rondleiding Sarphatipark

Hans Vrolijk is projectleider van het Groen Gemaal, een ecologisch plantenruilcentrum in het Sarphatipark. Hij leidt ons rond door het park, vertelt ons over de geschiedenis ervan en over wat wij onderweg tegenkomen. *Verzamelen 10.45 uur bij het Groen Gemaal, ingang Sarphatipark tegenover de Eerste Jan van der Heijdenstraat. Start 11.00 uur. Duur rondleiding: anderhalf uur. Informatie en aanmelden bij receptie Claverhuis, tel. 6248353 of via rob@jordaangoudenreael.nl, onderwerp: Sarphatipark De eigen bijdrage van 3 euro graag van tevoren betalen bij de receptie van het Claverhuis*

Opzomen rondom de Laurierhof

Binnenkort, op zaterdag 18 mei, houdt het groepje vrijwilligers verenigd in buurtgroep ‘Rondom de Laurierhof’ weer een Opzomeractie. ‘Opzomen’ houdt in: de straten rondom de Laurierhof vrijmaken van onkruid en zwerfvuil, en daarna opfleuren met verse plantjes. Dus klaar maken voor de zomer. Nieuwe deelnemers zijn van harte welkom! U kunt zich melden via: rondomdelaurierhof@hotmail.com, of u deponeert een briefje met uw naam in de brievenbus van Laurierhof 66 of 70. In de straten rond de Laurierhof wordt een flyer bezorgd met aanmeldingsstrookje. We maken er altijd een leuke ‘doenige’ middag van, die om half één met een kopje koffie/thee begint en afgesloten wordt met een gezellige nazit in onze tuin. Wij zorgen voor gereedschap en werkhandschoenen. U hoeft alleen voor een goed humeur te zorgen. *Dus: zaterdag 18 mei, start 13.00 uur. De koffie en thee staan klaar om 12.30 uur. Graag tot ziens!*

Meeste huizen hadden een trapgevel

De beginjaren van de Jordaan

Vierhonderd jaar geleden werd begonnen met de aanleg van de grachtengordel, maar ook met de aanleg van de Jordaan. Op de tentoonstelling Booming Amsterdam in het Stadsarchief zijn daarvan een aantal kaarten en afbeeldingen te zien. Heel bijzonder, omdat uit de beginjaren van de Jordaan maar weinig bewaard is gebleven.

Met de vergroting van Amsterdam werd in 1611 begonnen. Buiten de stadswal aan de westzijde lag een uitgestrekte voorstad. Langs paden met namen als *Appelmanspad*, *Pottebackerspad*, *Pannebackerspad*, *Nieuwe Lakenpad* en *Spaensch Leger* stonden daar zo’n 2200 huizen. Er woonden arbeiders en ambachtslieden, waaronder veel textielwerkers. De meesten waren immigranten van buiten Amsterdam, vooral uit Duitsland. De voorstad moest in 1613-1615 verdwijnen voor de aanleg van de twee chique hoofdgrachten, de Herengracht en Keizersgracht, en voor de als *werkgracht* ontworpen Prinsengracht. De meeste bewoners van de paden verhuisden naar de nieuwe ambachtswijk over de Prinsengracht: de Jordaan. De straten en grachten volgden daar de oude poldersloten of lagen in het verlengde van de paden. De Jordaan was eigenlijk een nieuwe versie van de voorstad, maar dan uitgevoerd in steen.

Jan van der Heyden, ‘Een grote brand in ongeveer vijftig huizen en looierijen gelegen tussen de Elandsgracht en Elandsstraat na een blikseminslag op 27 juli 1679’, ets. De prent is gemaakt in 1690.

Voorkennis

De aanleg van de Jordaan verliep razendsnel. Op een stadskaart uit 1623, tien jaar na de start van de aanleg, staan bijna overal huizen afgebeeld. Een uitzondering was de driehoekige noordpunt van de wijk, tussen Palmgracht, Brouwersgracht en Lijnbaansgracht. Daar lag het bezit van de speculerende regent Frans Hendricksz Oetgens, die als stadsbestuurder al voor de stadsuitbreiding – met voorkennis – grond had gekocht, om die later weer met grote winst te kunnen verkopen. Pas in 1647 kon de stad het terrein van zijn nazaten overnemen. Er werden bouwkvavels uitgemeten die in 1648 werden geveild. Het is van de wei-

De novelle *Aangenaam gevoelloos* telt na een uitgebreid voorwoord tien hoofdstukken, waarin de lotgevallen van hoofdpersoon Jan Willem verteld worden. Het is een merkwaardig verhaal dat zich voor een groot deel heel herkenbaar afspeelt in de noordelijke Jordaan. De ik-figuur wordt in het voorwoord geïntroduceerd als een al-ziende, al-wetende figuur, die het verhaal van Jan Willem vertelt, terwijl hij er niet in slaagt deze Jan Willem echt te leren kennen en te doorgronden.

Het boek is geschreven in een soort spreektaal met constructies als ‘Jan Willem had, net als mij’ of ‘Jan Willem zijn Oom Jan’, waarbij het de vraag is of dit opzet is of onkunde. De Jordaan van Jan Willem ziet er zo uit: ‘Er is werkelijk geen mens in Nederland die de buurt waar Jan Willem geboren is niet kent. Het is de Jordaan, van oorsprong een buurt voor minderbedeelden, maar tegenwoordig meer voor yuppen die niet in de Jordaan wonen maar in de YoRRdaan. Vooral de vette R met dubbelgeklapte tong wekt irritatie. In zijn jeugd was de yup wel al in opkomst, maar nog niet zo nadrukkelijk aanwezig. De Jordaan werd toen grotendeels nog bevolkt door mensen die er geboren en getogen waren.’ Hij werd gepest, deze Jan Willem, en dat heeft hem gemaakt tot de persoon die kiest voor de ‘aangename gevoelloosheid’, maar dat wordt nu juist niet echt waargemaakt. Het verhaal blijft teveel aan de buitenkant door die

nige ontwerpkaarten uit de beginjaren van de Jordaan die we nog hebben.

Andere mooi gedetailleerde afbeeldingen zijn er van het Karthuizerkerkhof en omgeving. Bij de overblijfselen van het middeleeuwse Karthuizerklooster lagen kort na 1600 al vuurgevaarlijke bedrijfjes, zoals pottenbakkerijen, grote herbergen en het kerkhof, dat aangelegd werd tijdens de pestepidemie van 1602. Kaartmaker Balthasar Florisz van Berckenrode maakte er in 1638 een prachtige gekleurde tekening van. Al eerder, in 1625, had hij heel Amsterdam op minutieuze wijze in beeld gebracht voor een grote wandkaart van 1,40 x 1,60 meter. Elk huis, bleekveld en tuintje, elke brug en elke boom in de Jordaan is daarop terug te vinden!

Trapgevels

De huizen in de Jordaan waren niet zo aanzienlijk als die langs de Herengracht of Keizersgracht. Het ging om eenvoudige stenen huizen. In het begin waren sommige huizen zelfs nog van hout. De meeste hadden een trapgevel, het geveltype dat in die tijd ook het meest werd toegepast. Ook een eeuw later stonden er nog veel, zoals blijkt uit een grote prent van de Prinsengracht uit de jaren 1700-1725. Daar is ook goed op te zien dat die gracht een echte werkgracht was, met winkels, pakhuizen en houten bruggen, en veel aangemeerde schepen langs de kade waar de groentenmarkt werd gehouden.

De bebouwing in de Jordaan was niet alleen sober, maar ook compact. Vanaf het begin woonden velen daar al in slopjes en stegen. Met de talrijke bedrijfjes in de buurt was dat niet geheel zonder risico. De dichte bebouwing is goed te zien op een afbeelding uit het brandspuitenboek van Jan van der Heyden. Op 27 juli 1679 ontstond door blikseminslag een grote brand tussen de Elandsgracht en de Elandsstraat. Zo’n vijftig huizen en leerlooierijen gingen er in vlammen op. Door de dichte bebouwing was het bluswerk geen eenvoudige zaak. Vanaf daken en zelfs vanaf schoorstenen werd gepoogd het vuur te blussen.

Erik Schmitz

‘Booming Amsterdam’, nog t/m 26 mei te zien in Stadsarchief Amsterdam, Vijzelstraat 32. Di t/m vri 10.00-17.00 uur, za en zo 12.00-17.00 uur. Meer achtergrondverhalen, interviews en nieuws op de weblog: www.boomingamsterdam2013.nl

vreemde ik-figuur. Jan Willem had er beter aan gedaan zélf zijn verhaal te vertellen. Maar het oordeel is aan de lezer.

Jan Berns

Jan Willem Jansen, ‘Aangenaam Gevoelloos’, Uitgeverij Boekenbent, Barneveld, 2013

Georg Braun en Frans Hogenberg, *Plattegrond van Amsterdam omstreeks 1612* (Collectie KOG Amsterdam)

Abraham Rademaker en Jan Schenk, *De Prinsengracht bij de groentemarkt, met op de achtergrond de Westertoren, 1700-1725, prent.*

Maria Blaisse, ‘Moving Structure’, bamboe, 2012

Expositie Kunstkerk

Vier leden van Stichting Wicher aan de Werf tonen gedurende drie weekends hun werk, onder de vleugels van het windobject van Wicher Meursing dat binnenkort een plaats krijgt aan het Westerdok. De tentoonstelling getiteld *Door wind bewogen beweging* wordt ingericht bij de Kunstkerk op het Prinseneiland. Friso Broeksma opent de expositie om 16.00 uur met een inleiding. Naast het werk van Wicher Meursing zijn er werken te zien van Maria Blaisse, Deirdre McLoughlin, Wouter Nieuwveld en George Nijs.

Expositie Door wind bewogen beweging, opening 26 april om 16.00 uur, Kunstkerk, Prinseneiland 89. De tentoonstelling is daarna nog te bezichtigen op 27 en 28 april, 3, 4 en 5 mei, 10, 11 en 12 mei.

Wie weet meer....

In het fotoarchief van het ANP vond ik twee foto’s waarop dames onder meer kerstboomslingers van lametta aan het maken zijn bij een firma in Amsterdam. Op een foto uit 1954 staat dat deze fabriek in de Jordaan gevestigd was. Wie weet hier meer van? In een advertentie uit 1949 wordt personeel gevraagd wordt voor het lakken, verzilveren en inpakken van kerstboomversiering. Het gaat hier om de Glasblazerij Hart & Co, Elandsgracht 15. Wie kan ons meer over deze glasblazerij vertellen, en wie heeft nog foto’s, een oude catalogus, een verpakking of advertenties van dit bedrijf? Susan Witte, susan.witte@hetnet.nl Tel. 070– 4151785, 06- 46 24 08 21

Snuffel Award voor Dierencapel

De winnaar van de Snuffel Award 2012 is De *Dierencapel* aan Bickersgracht. Deze gezellige kleinschalige stadsboerderij snapt helemaal hoe konijnen fijn kunnen leven. Er zijn meerdere groepjes aanwezig, dus geen eenzame konijnen. Alle rammen zijn gecastreerd, fokken is niet aan de orde. De konijnen krijgen genoeg bewegingsvrijheid en bezoekers mogen ze niet zelf oppakken. De Dierencapel heeft deze onderscheiding dik verdiend. De Snuffel Award werd op zaterdag 13 april uitgereikt door de Stichting Konijnenbelangen.

Sander Helder

Ook buurtbewoners in nieuwe ouderenwoningen Haarlemmerplein

Meer dan 40 procent van de 22 sociale huurwoningen voor ouderen in de nieuwbouw aan het Haarlemmerplein is toegewezen aan bewoners uit de buurt. De woningen voldoen aan de wensen en behoeften en krijgen van de bewoners een rapportcijfer van gemiddeld 8,3. Dit blijkt uit onderzoek van de Belangengroep Ouderenhuisvesting Jordaan (BOJ). De belangengroep is er blij mee, al is het een druppel op de gloeiende plaat.

Jarenlang heeft de BOJ zich voor de bouw van deze woningen ingezet. Door bestemmingsplan-geharrewar duurde de afronding van het Haarlemmerplein helaas meer dan 20 jaar. Toen eind 2011 eindelijk de oplevering naderde, voerde het toenmalige kabinet de beruchte ‘Donnerpunten’ in. Daarop waarschuwde de BOJ woonstichting De Key om deze niet te gebruiken om de woningen op de valreep in de vrije sector te tillen. Nadat De Key toezegde de woningen sociaal te verhuren, werkte de BOJ actief mee aan de informatiecampagne in de buurt over de toewijzing, om ervoor te zorgen dat ook ouderen daarbij een eerlijke kans maakten. De informatiemiddag van maart 2012 in het Huis van de Buurt trok meer dan 70 belangstellenden. Daarna verliep de toewijzing via Woningnet zo voorspoedig dat de woningen binnen korte tijd verhuurd waren. Van de 47 koopwoningen in het complex staat nog een aantal te koop (470.000 euro).

Tevreden

De BOJ was benieuwd of het wonen aan het Haarlemmerplein de nieuwe bewoners bevalt. Dat blijkt duidelijk het geval. De rapportcijfers die zij hun woning geven, variëren van een 6 tot een 10, met een gemiddelde van 8,3. De leeftijden van de bewoners lopen uiteen van 60 tot 89 jaar, met een gemiddelde van 75 jaar. De woningen worden sociaal verhuurd, maar

dat wil zeker niet zeggen dat de huren laag zijn. Bijna de helft van de bewoners heeft al één AOW en tweederde heeft huurtoeslag nodig om de huur van 643 euro te kunnen opbrengen. De BOJ wilde weten waar de bewoners vandaan komen, nagaan of de informatiecampagne heeft gewerkt en of er ook bewoners uit de buurt een woning hebben gekregen. De bewoners blijken afkomstig uit alle delen van de stad, van Noord en IJburg tot Zuid-Oost, maar zeker negen van de 22 komen uit de buurt. Een behoorlijke score, als je bedenkt dat er (al jaren) geen buurtgerichte toewijzing meer bestaat en dat kandidaten uit de hele stadsregio evenveel kans hadden.

Bernardus

De BOJ is blij met deze nieuwe sociale huurwoningen in de buurt, al zijn ze een druppel op de gloeiende plaat. Het grote woonzorgcentrum Bernardus is gesloopt, omdat ouderen van de overheid voortaan zelfstandig moeten blijven wonen. Maar in de buurt doen overheid en corporaties niets om dat ook fysiek mogelijk te maken. Integendeel, thuiszorg en klussenhulp worden afgebroken en alle vrijkomende geschikte sociale huurwoningen worden verkocht of met de Donnerpunten in de vrije sector getild. Ook in het nieuwe Bernardus bouwt zorggigant de Osiragroep voornamelijk onbetaalbare zorgappartementen in de vrije sector. Nota bene met winkels en een parkeergarage voor 180 auto’s, terwijl nauwelijks buurtbewoners, laat staan de ouderen een auto hebben. Wat heeft dit nog met de woonservicebuurt of de ouderenzorg te maken? Of is de woonservicebuurt exclusief voor de welgestelde senioren die vanuit het hele land graag naar die gezellige Jordaan verhuizen?

Taskforce

Naar aanleiding van een vernietigend rapport van de Rekenkamer en onder druk van oude-

Subsidie buurtgroepen

Heeft u een idee of plan dat de directe omgeving of de buurt als geheel ten goede komt? Dan kunt u samen met andere bewoners een buurtgroep oprichten. Eén van de voornaamste taken van het Wijkcentrum is facilitering en ondersteuning van bewonersgroepen.

In de Jordaan en de Gouden Reael zijn tal van bewoners in de buurt actief, bijvoorbeeld bij groen, kunst & cultuur, buurt evenementen en op het gebied van wonen en huren. Heeft u ook een idee of plan voor de buurt, maar niet voldoende financiën, dan kunt u daar bij het Wijkcentrum subsidie voor aanvragen. De subsidie moet wel voldoen aan een paar eisen: de activiteiten moeten binnen de doelstelling van het Wijkcentrum vallen, zoals het versterken van de onderlinge band tussen de bewoners van een straat of buurt. Het initiatief moet afkomstig zijn van ten minste drie bewoners en openbaar en gratis toegankelijk zijn. Het mag geen commercieel doel nastreven. Initiatieven van straten of buurten die niet eerder een beroep deden op subsidie van het Wijkcentrum, en initiatieven waarbij kinderen en ouderen zijn betrokken, hebben prioriteit.

Voor uw buurt evenement kunnen tafels, banken en bij slecht weer een partytent bij het Wijkcentrum gratis worden geleend. Voor subsidierichtlijnen en het aanvraagformulier verwijzen we graag naar onze website: www.jordaangoudenreael.nl (onder ‘Aanvraag subsidie’)

Meer informatie, tel. 7192371
Claverhuis, Elandsgracht 70

renorganisaties en stadsdeelraad, heeft het stadsdeel vorige maand een Taskforce Wonen met Zorg ingesteld. De Belangengroep Ouderenhuisvesting Jordaan heeft de Taskforce al de volgende ideeën en aanbevelingen meegegeven:

- 1 Compensatie sloop Bernardus door extra sociale huurwoningen voor ouderen, bv op de Groenmarkt, Appeltjesmarkt, maar ook in de toekomstige nieuwbouw aan de 1e Passeerdersstraat/Marnixstraat.
- 2 Seniorenwoningen in onze buurt hoeven niet zo groot en luxe te zijn, als ze maar betaalbaar en toegankelijk zijn, 60m2 is voldoende.
- 3 Stimuleren verhuizen ouderen van groot naar klein, zonder huurharmonisatie.
- 4 Stimuleren verhuizen ouderen van hoog naar laag, zonder huurharmonisatie.
- 5 Stimuleren verhuizen ouderen dmv woningruil, zonder huurharmonisatie.
- 6 Onderhoud en aanpassing op maat van stadsvernieuwings-, nieuw- en verbouwcomplexen (vgl Bickerseiland, ‘Casa Rossa’ en ‘Casablanca’ in de Nieuwe Houttuinen).

Rijbewijskeuringen in Claverhuis

Ouderen vanaf 70 jaar en mensen die voor het verlengen van hun rijbewijs periodiek medisch gekeurd moeten worden, kunnen daarvoor terecht in het Claverhuis/ Huis van de Buurt aan de Elandsgracht. U kunt zich opgeven via de balie, tel. 6248353. Uw keuringsarts is C. Carlier. De rijbewijskeuringen vinden plaats op de derde maandagochtend van de maand, de eerstvolgende op 17 juni en 15 juli..

Wat neemt u mee naar de keuring?

- 1 Het aan de voorzijde ingevulde Eigen verklaringformulier van de gemeente.
- 2 Rijbewijs als legitimatie.
- 3 Medicijnlijst.
- 4 Potje met een beetje urine.
- 5 Bril voor in de auto, en bij lenzen de sterkte hiervan weten.
- 6 Gepast geld: voor een gewoon rijbewijs (B/E) 37,50 euro, en voor een groot rijbewijs (C/D/E) 45 euro. (alleen voor 70-plussers).

Meer informatie op: www.rijbewijskeuringenamsterdamenomstreken.nl

Buurt in Beeld

Op de digitale kaart *Buurt in Beeld* vindt u een overzicht van de vrijwilligersactiviteiten en -organisaties in Jordaan en Gouden Reael. Ook organisaties die werkzaam zijn op het gebied van wonen, welzijn, hulpverlening, veiligheid, speeltuinen, scholen, etc. zijn hierop aangegeven. U kunt inzoomen op uw eigen straat om te zien wat daar allemaal gebeurt. Bent u op zoek naar vrijwilligerswerk? Ga dan naar Buurt in Beeld om te zien wat er op dat gebied allemaal mogelijk is.

U kunt de digitale kaart vinden op www.jordaangoudenreael.nl (rechterkolom) en via: <http://tiny.cc/z88yiw>. Mocht u suggesties hebben voor aanvullingen, dan kunt u die mailen naar: frank@jordaangoudenreael.nl

Frank Groot

- 7 Onderzoek van ‘mythe’ dat ouderen niet op de begane grond zouden willen wonen.
- 8 Afhankelijk van de uitkomst van dat onderzoek maatregelen treffen om wonen op de begane grond voor ouderen aantrekkelijker/ prettiger te maken (inbraakpreventie, geen auto’s voor het raam, etc.)
- 9 Geen verkoop van geschikte sociale huurwoningen voor ouderen (bg, 1e verdieping en woningen aan een lift).
- 10 Geschiede sociale huurwoningen voor ouderen niet met de ‘Donnerpunten’ en monumentenopslag in de vrije sector tillen.
- 11 Onderzoek naar slimme trapliften, aangepast aan kleine woningen.
- 12 Bij Eigen Haard bepleiten om sociale huurwoningen voor ouderen te realiseren op de al twee jaar in anti-kraakgebruik gegeven begane grond van de Laurierhof.
- 13 Ontwikkelen en ondersteunen CPO-projecten met minimaal 30 procent sociale huurwoningen.

Belangengroep Ouderenhuisvesting Jordaan
Elandsgracht 70, tel 7192371

Buurtspreekuren openbare ruimte

Stadsdeel Centrum houdt maandelijks een spreekuur over de openbare ruimte bij u in de buurt. Daar kunt u terecht met uw ideeën, vragen of problemen op dit gebied. Het kan bijvoorbeeld gaan over reiniging of onderhoud van de openbare ruimte.

De spreekuren van de gebiedsbeheerders Westelijke Binnenstad worden gehouden op: de maandagen 6 mei, 3 juni, en 1 juli van 11.00–12.00 uur, SOOJ, Tichelstraat 50, en op de vrijdagen 10 mei, 7 juni, en 5 juli van 15.00–16.00 uur, Claverhuis, Elandsgracht 70.

Klachten over de openbare ruimte kunnen ook worden gemeld via de Klachtentelefoon, 2563555 of de website: www.centrum.amsterdam.nl

Voor vragen over het spreekuur of de openbare ruimte in de Westelijke Binnenstad kunt u contact opnemen met Anatashia Kemnaad, e-mail akemnaad@centrum.amsterdam.nl, 06-8363911 of Immeliën Visser, e-mail ivisser@centrum.amsterdam.nl, 06-51399583

‘Meetingpoint’ voor bewoners

Buurtbewoners ontmoeten elkaar en spreken over kunst en cultuur op *Meetingpoint*, elke eerste maandag van de maand tussen 13.30 en 15.00 uur in het Claverhuis, Elandsgracht 70. Informatie krijgen, ervaringen delen, inspiratie opdoen of misschien een afspraak maken voor een gezamenlijke activiteit zoals een bezoek aan theater, toneel, concert, film, museum, een wandeling of een lezing. Met elke maand ‘recensie van de maand’, de Stadspaanbieding en veel actuele tips op uitgaansgebied!

Meer informatie: Carolien Marsman, tel. 7192371, c.marsman@ijsterk.nl of Ina Hoff, 06-44740434, Ina.hoff@centram.nl

Wees tijdig op de hoogte met de Wijkpost!

Is dit u wel eens overkomen: verschijnt er opeens een dakterras in uw uitzicht, of die prachtige boom tegenover uw huis wordt gekapt en u wist er niets van af? U wilt hiertegen protesteren, maar dan blijkt de reactietermijn al verstreken.

Dit kunt u voorkomen door u te abonneren op de tweewekelijkse digitale Wijkpost van het Wijkcentrum. Hierin staan alle in de Stadsdeelkrant gepubliceerde aanvragen en besluiten, en de aangevraagde en/of verleende omgevingsvergunningen die betrekking hebben op de Jordaan, de Haarlemmerbuurt en de Westelijke Eilanden, inclusief Westerdokseiland. Ook kennisgevingen over (voorgenomen) projecten, wijzigingen in bestemmingsplannen etc. staan in de Wijkpost vermeld. ‘Omgevingsvergunning’ is de verzamelnaam vooreenaantalvergunningen op het gebied van wonen, ruimte en milieu. De volgende vergunningen vallen onder de omgevingsvergunning: bouwvergunning, sloopvergunning, kapvergunning, aanlegvergunning, gebruiksvergunning, milieuvergunning, monumentenvergunning, ontheffing bestemmingsplan, garage- en inritvergunning, regels melden gevelreclame, regels plaatsen schotelantenne.

Anneke van de Meene

Een abonnement op de digitale Wijkpost is gratis. U kunt het aanvragen via: wijkpost@jordaangoudenreael.nl

Boek van de Buurt

In het digitale Boek van de Buurt staan verhalen en foto’s van bewoners over het leven in de buurt. U het inzien op: jordaani.home.xs4all.nl/Buurtboek/ of via <http://tiny.cc/f68yiw>. Als u ook een verhaal aan het boek wilt toevoegen, kunt u dat mailen naar: frank@jordaangoudenreael.nl

Frank Groot

Risico overbelasting mantelzorgers

Je zorgt heel goed voor de ander maar zorg je ook voor jezelf...

Op 21 februari was er een informatieve bijeenkomst voor mantelzorgers in het Claverhuis aan de Elandsgracht. Er stond een heerlijke lunch klaar voor mensen die al geruime tijd een ziek of oud familielid verzorgen. Hoe zorg je dat je zoiets volhoudt? Wanneer wordt het tijd om hulp te vragen, en waar kun je dan terecht? Markant-medewerker Karin van Bodegraven en Maria Hoeffnagel van Prezens waren te gast en wisten er van alles over te vertellen.

'Mantelzorgers zijn soms zo bezig met het zorgen voor een ander, dat ze nauwelijks aan zichzelf denken', zegt Karin van Bodegraven. Zij komt bij haar werk regelmatig mantelzorgers tegen voor wie de zorg te veel is geworden. 'Die situaties willen we voorkomen. Daarom besteden we extra aandacht aan het risico van overbelasting.'

Cirkels

Maria Hoeffnagel heeft een simpele oefening meegenomen waar ze de aanwezigen mee aan het denken wil zetten. Zij geeft iedereen twee veters en vraagt de aanwezigen daar twee cirkels van te maken, waarbij de eerste moeten aangeven hoe je voor de ander zorgt, en de tweede hoe je voor jezelf zorgt. Al snel ligt de tafel vol met cirkels. Bij vrijwel iedereen is de eerste cirkel het grootst! 'U zorgt heel goed voor de ander', vat Maria samen. 'Maar u zou nog wel wat beter voor uzelf kunnen zorgen.' Zij weet hoe moeilijk die boodschap voor sommige mantelzorgers is en benadrukt: 'Als u geen tijd voor uzelf neemt, dan gaat dat ten koste van uw kracht en gezondheid. Dan is er het risico dat u uitvalt - met alle gevolgen voor uzelf en voor de gene die u verzorgt.'

Signalen

Ontspanning is belangrijk om de zorg voor een ander goed vol te houden. Hoeffnagel: 'Let erop dat je dingen blijft doen die je plezierig vindt. Voor de één is dat een halfuurtje werken in de tuin, voor de ander een kopje koffie drinken met een vriendin. Soms is zo'n klein moment al voldoende om te ontspannen.' Dat de spanning soms te hoog en te langdurig is, ondervinden ook enkele aanwezigen aan den lijve. Zij hebben het over slecht slapen, hoofdpijn en snel geïrriteerd zijn. 'Houd die signalen goed in de gaten', adviseert Van Bo-

degraven. 'Als zulke klachten aanhouden, is het tijd om meer aandacht aan uzelf te geven en hulp te gaan zoeken. Anders houdt je het op zeker moment niet meer vol.'

Voor informatie over de hulp die er voor mantelzorgers is, kan men terecht bij het Sociaal Loket van de gemeente. Zo zijn er bijvoorbeeld vrijwilligers die ingezet kunnen worden om je even wat lucht te geven. Ook de ontmoeting met andere mantelzorgers kan een grote steun in de rug zijn. Je merkt dat je niet de enige bent. Als je praat met anderen die in dezelfde situatie zitten, helpt dat enorm. Je hebt wat aan elkaar, vooral als het even tegenzit.

Marieke Gelissen,
Prezens

Mantelzorg-lunchroom

De volgende mantelzorglunchroom in het Claverhuis vindt plaats op 25 april. Het thema is: Eigen kracht, grip op geld, mee blijven doen! Een medewerker van Centrum komt vertellen wat deze organisatie mantelzorgers te bieden heeft. Hierbij kunt u denken aan cursussen en trainingen om somberheid te overwinnen, klussenhulp, budgettraining, hulp bij bezwaarschriften naar instanties, advies over meedoen, en begeleiding. Aansluitend is er een lunch waar ervaringen met andere mantelzorgers kunnen worden gedeeld.

Claverhuis/Huis van de Buurt,
Elandsgracht 70. Informatie of aanmelden
(tot 2 dagen van tevoren) bij Markant,
tel. 8868800 of info@markant.org

Seniorensoos in Tussen de Bogen

Elke maandagmiddag verzorgt het Huis van de Buurt activiteiten voor senioren. Creatieve en knutselactiviteiten, film kijken, bingo met leuke prijzen, kaarten, voorlichting, uitjes naar diverse plekken naar wens, enz. Spreken met leeftijdgenoten in een gezellige sfeer, onder het genot van een kop koffie, thee of een frisdrank. U bent van harte welkom!

Elke maandag van 14.00 tot 16.00 uur in Jongerencentrum Reel, Tussen de Bogen 16, tel. 4280297. Voor meer informatie Sevim Saruhan, tel. 7192371 of tel. 6248353, s.saruhan@ijsterk.nl

Fatih Moskee serveert verse soep

Elke vrijdag rond 13.30 uur (na de gebedstijd) kunt u in de Fatih Moskee aan de Rozengracht 150 verse soep eten voor 1 euro per kom. Let op: op de begane grond van de moskee is er soep voor iedereen, op de eerste etage alleen voor vrouwen.

Meer informatie:
Mehmed Yamali, 06-24682212,
e-mail: mehmed.yamali@hotmail.com,
Jaap Kapteyn, 06-84668728,
e-mail: jaapkapteyn@hotmail.com
en Sevim Saruhan, tel. 7192371,
e-mail: s.saruhan@ijsterk.nl

Nieuws van Wijksteunpunt Wonen Centrum

Hogere inkomens gaan meer huur betalen

De inkomensafhankelijke huurverhoging gaat door. Op 12 maart ging een nipte meerderheid in de Eerste Kamer akkoord met het wetsvoorstel (37 voorstemmers, 36 tegenstemmers). VVD, D66, PvdA, CU en SGP waren ervoor, de overigen partijen stemden tegen.

Huishoudens met een inkomen tot € 33.614,- kunnen dit jaar een maximale huurverhoging van 4 procent krijgen. Dat is 1,5 procent meer dan de inflatie. Voor huishoudens met een inkomen tussen de € 33.614,- en € 43.000,- is de maximale huurverhoging 4,5 procent en voor huishoudens boven de € 43.000,- geldt een maximale huurverhoging van 6,5 procent. Verhuurders vragen de belastingdienst een verklaring over het 'verzamelinkomen' van een huishouden. Wie het niet eens is met de extra huurverhoging, kan bezwaar maken. De verwachting is dat een groot aantal huurders dat gaat doen als de verhuurders de extra verhogingen inderdaad doorrekenen. De Wijksteunpunten Wonen kunnen dan een extra drukke periode tegemoet zien. Officieel zijn de extra verhogingen gericht op tegengaan van scheefwonen, maar in feite zijn ze vooral bedoeld om de verhuurders extra inkomsten te verschaffen, die zij via een verhuurdersheffing weer aan de staatskas moeten afdragen. Of deze heffing ook door gaat is nog steeds niet zeker, want het betreffende wetsvoorstel moet nog in het parlement behandeld worden.

Eind april wordt de Woonlastenkrant huis aan huis verspreid. Daarin worden de bezwaarmogelijkheden tegen de huurverhoging helder uiteengezet.

WOZ-huren voorlopig van de baan

Een voor huurders positief onderdeel van het huurakkoord is dat de WOZ-huren van de baan zijn. Gelukkig, want anders was er

Thema-bijeenkomsten 'Diabetes voorkomen'

Het Huis van de Buurt Jordaan & Gouden Reael organiseert in samenwerking met de GGD themabijeenkomsten voor Westerdokbewoners. Er worden in totaal vijf bijeenkomsten op het thema *Diabetes voorkomen* gehouden, die elk twee uur duren. Dit thema wordt behandeld door Wellston John, medewerker van de GGD.

De bijeenkomsten vinden plaats op Westerdok 808, op de maandagen 22 april, 29 april en 6 mei, van 13.00 tot 15.00 uur. U bent op deze leerzame middagen van harte welkom.

Voor vragen: Sevim Saruhan, tel. 7192371, e-mail: s.saruhan@ijsterk.nl
of Helene Bakboord, 06-34939419, e-mail: helene_tom@hotmail.com

Inloop-ateliers Huis van de Buurt

Mozaïek en keramiek - elke woensdag 9.15 tot 12.15 uur. Bijdrage 1 euro per keer, incl. koffie/thee (exclusief materialen). U kunt tot 10.15 uur binnenlopen om mee te doen.

Creatieve inloopmiddag - elke donderdag van 13.30 tot 15.30 uur. Vanaf 13.00 uur kunt u voor 1,50 euro ook 'meelunchen'. Deze activiteit wordt in samenwerking met Cordaan georganiseerd. Bijdrage 1 euro per keer, inclusief koffie/thee (exclusief materialen).

Arts en Crafts - elke vrijdag 11.30 tot 13.30 uur. Deze activiteit wordt in samenwerking met Roads georganiseerd. Bijdrage 1 euro per keer, inclusief koffie/thee (exclusief materialen).

Huis van de Buurt, Claverhuis,
Elandsgracht 70. Voor meer informatie
Carolien Marsman, tel. 719237,
c.marsman@ijsterk.nl,
a.vredevoogd@ijsterk.nl
of sandra.hummel@roads.nl

FOTO BART WINNUYST

Boompjes op Noorderspeeltuin

De kou en de snijdende wind trotserend, hebben de kinderen van de moestuin op de Noorderspeeltuin op een zondagochtend in maart boompjes geplant. Zij werden daarbij geholpen door hun ouders en vrijwilligers van de werkgroep Meer groen in de Jordaan. Deze actie werd gefinancierd met de opbrengst van de Groene Straatactie in het afgelopen jaar.

Toen omwonenden er die zondagochtend op wezen dat jongeren de vruchten van de pruimenbomen in de speeltuin ook als projectielen gebruiken, werd ervoor gekozen om de eveneens aangeschafte appelboompjes een andere bestemming in de buurt te geven. Je moet de kat immers niet op het spek binden. Rob Versluijs

